

En överraskande ordföljd sid 2

Kyrkpressen ^{P2B}

Torsdag 21.7.2011 • nr 29-30 • Lösnummer 1,10 €

BOLIVIA BLANDAR KRISTET OCH HEDNISKT I

Gran Poder

- den stora kraftens högtid

12

**MED
MUSIKEN
SOM
SPRÅK**

sid 3

Bönerenässans

sid 14

**Bland blodbjörkar
och bonsaiekar**

sid 16

**Sommarteologer
smakar på
församlingsarbete**

sid 10

Kyrkoåret

to 25	kp 47	sö 28	1:a sö i advent
to 2	kp 48	sö 5 mån 6	2:a sö i advent Självständighetsdagen
to 9	kp 49	sö 12	3:e sö i advent
to 16	kp 50	sö 19	4:e sö i advent
on 22	kp 51-52	fr 24 lör 25 sö 26	Julaftonen Juldagen Stefanidagen
on 5	kp 1	lör 1 sö 2	Nyårsdagen 2:a sö efter jul
on 5	kp 1	lör 6 sö 9	Trettondagen 1:a sö efter trettondagen
to 13	kp 2	sö 16	2:a sö efter trettondagen
to 20	kp 3	sö 23	3:e sö efter trettondagen
to 27	kp 4	sö 30	4:e sö efter trettondagen
to 3	kp 5	sö 6	Kyndelmässodagen
to 10	kp 6	sö 13	6:e sö efter trettondagen
to 17	kp 7	sö 20	3:e sö före fastan
to 24	kp 8	sö 27	2:a sö före fastan
to 3	kp 9	sö 6	Fastlagsöndagen
to 10	kp 10	sö 13	1:a sö i fastan
to 17	kp 11	sö 20	2:a sö i fastan
to 24	kp 12	sö 27	Marie bebådelsedag
to 31	kp 13	sö 3	4:e sö i fastan
to 7	kp 14	sö 10	5:e sö i fastan
to 14	kp 15	sö 17	Palmsöndagen
on 20	kp 16-17	fr 22 sö 24 mån 25	Långfredagen Påskdagen Annan dag påsk
to 5	kp 18	sö 8	2:a sö efter påsk
to 12	kp 19	sö 15	3:e sö efter påsk
to 19	kp 20	sö 22	4:e sö efter påsk
to 26	kp 21	sö 29	5:e sö efter påsk
on 1	kp 22	lör 2 sö 5	Kristi himmelfärdsdag 6:e sö efter påsk
to 9	kp 23	sö 12	Pingstdagen
to 16	kp 24	sö 19	Treenighetssöndagen
on 22	kp 25-26	lör 25 sö 26 sö 3	Midsommardagen 2:a sö efter pingst 3:e sö efter pingst
to 7	kp 27	sö 10	4:e sö efter pingst
to 14	kp 28	sö 17	5:e sö efter pingst
to 21	kp 29-30	sö 24 sö 31	Apostladagen 7:e sö efter pingst
to 4	kp 31	sö 7	Kristi förklarings dag
to 11	kp 32	sö 14	9:e sö efter pingst
to 18	kp 33	sö 21	10:e sö efter pingst
to 25	kp 34	sö 28	11:e sö efter pingst
to 1	kp 35	sö 4	12:e sö efter pingst
to 8	kp 36	sö 11	13:e sö efter pingst
to 15	kp 37	sö 18	14:e sö efter pingst
to 22	kp 38	sö 25	15:e sö efter pingst
to 29	kp 39	sö 2	Mikaëldagen
to 6	kp 40	sö 9	17:e sö efter pingst
to 13	kp 41	sö 16	18:e sö efter pingst
to 20	kp 42	sö 23	19:e sö efter pingst
to 27	kp 43	sö 30	20:e sö efter pingst
to 3	kp 44	lör 5 sö 6	Alla helgons dag 21:a sö efter pingst
to 10	kp 45	sö 13	Uppbrottets söndag
to 17	kp 46	sö 20	Domsöndagen

Gudsfolket är odelat ett

Vem är en apostel?

Det grekiska ordets grundbetydelse är "utsänd". Det främsta svaret på frågan är att det handlar om dem som Jesus själv valt och befullmäktigat som sina ögonvittnen. Det apostoliska ordet – Nya testamentet – är undervisningen om vem Jesus är och vad han har gjort för världen. Det tillsammans med Gamla testamentet är kyrkans högsta auktoritet.

Den tidiga kyrkan har via sitt modersmål latin gett oss en annan betydelse för ordet utsänd, nämligen missionären. Man kunde också säga pionjären eller församlingsgrundaren.

I Nya testamentet används ordet nästan uteslutande om de tolv apostlarna. Men i Apostlagärningarna kallas också Barnabas apostel när han deltar i missionsresan tillsammans med Paulus (14:14).

I dagens text finns just denna term. Paulus skriver om "apostlarnas och profeternas grund" (v.20). Ordningföljden är överraskande. Gamla testamentets profeter fanns ju före apostlarna. Paulus upprepar dessutom i Efesierbrevet två gånger dessa två titlar i samma ordningsföljd, 3:5 och 4:11. Det tyder på att Paulus beskriver personer som var verksamma i Efesus församling. Det handlar om tempelbygget och om byggstenar som kommande generationers kristna bygger vidare på med sin liv och sitt vittnesbörd.

Benämningen profet tolkas ofta i en snäv betydelse om en som talar om framtiden. Men grundtextens betydelse är en som talar på Guds vägnar. I Paulus beskrivning av gudstjänstlivet är profeten den som

24.7.2011

Vi firar Apostladagen. Temat är "I Herrens tjänst".

Läs din Bibel

To 21.7 Matt 5:21 – 26, 1 Kor 12:19 – 26
Fr 22.7 Matt 5:27 – 32, Luk 23:17 – 26
Lö 23.7 Matt 5:33 – 37, 2 Kor 13:10 – 13
Sö 24.7 Hes 2:1–8, Ef 2:19–22, Matt 16:13–19
Må 25.7 Matt 5:38 – 48, Luk 6:12 – 19
Ti 26.7 1 Mos 35:1 – 5, 9 – 15, Matt 6:1 – 4
On 27.7 Hes 2:3 – 8, Matt 6:5 – 15
To 28.7 Matt 6:16 – 18, Apg 15:4 – 12
Fr 29.7 Matt 6:19 – 24, Luk 22:31 – 34
Lö 30.7 Matt 6:25 – 34, Fil 3:12 – 16
Sö 31.7 1 Sam 15:22–26, Jak 2:8–13, Mark 10:17–27
Må 1.8 2 Mos 14:15 – 22, Matt 7:1 – 6
Ti 2.8 Matt 7:7 – 11, Apg 2:32 – 40

On 3.8 Matt 7:12 – 23, Apg 16:23 – 34
To 4.8 Matt 7:24 – 29, Matt 18:1 – 6.

Psalmförslag

423, 206, 478, 418, 437 (N), 485.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

Mera om helgen

Minnat av apostlarna Petrus och Paulus martyrdöd under kejsar Neros förföljelser firades under medeltiden den 29 juli. Numera minns man alla apostlar på denna söndag.
Söndagens texter talar om en lärjunges uppgifter. Det är fråga om att delta i Kristi verk på jorden, en uppgift som bygger på att vi ska se vårt liv som en kallelse från Gud, vårt liv är inte vårt eget privata projekt.
Söndagens liturgiska färg är på grund av martyrskapet röd och på altaret står fyra ljus. Rikskollekten går till Kyrkans diakonifond som kan bevilja ekonomisk hjälp i situationer där alla andra vägar är uttömda.

Sofia Jerström

patriarkerna. Genom Jesu död har också hednafolkens troende kommit med. Den avgörande grunden är hörnstenen Kristus, förutsagd av Gamla testamentets profeter, omvittnad av Nya testamentets apostlar och förkunnad på lokalplanet av missionärer och predikanter.

Hurudana perspektiv öppnar det för oss? Vi har tilltråde till Fadern (v.18), som man inte kunde närma sig under det gamla förbundets tid. Vidare är vi medborgare i Guds rike tillsammans med "de heliga" från alla tider. Vi delar alla de förmåner och förpliktelser som medborgarskapet medför. Vi hör med till Guds familj, vi har en Fader som är ständigt närvarande i våra liv, vi lever i en oändligt stor syskonskara, som i alla tider har bestått av den överraskande kombinationen: rik – fattig, slav – fri, mörk – ljus, hög – låg.

Genom Kristus läggs sten på sten i det stora tempelbygget – Petrus talar om "levande stenar" (1 Petr 2:4-5). Vår plats i tempelbygget är att vara sådana stenar där Gud har ställt oss. Andra får sedan bygga vidare på det vi gjort. Gud allena vet när templet är färdigt och hans boning framträder i hela sin glans.

Stig-Olof Fernström är pensionerad präst

förkunnar Guds ord så att det träffar samvetet (1 Kor 14:24-25). Ordet skapar nytt liv.

Textsammanhanget visar att Jesus genom sin gärning har skapat ett odelat

Gudsfolk. Judarna är inte längre det unika Gudsfolket utan genom Kristus har också hedningarna beretts plats. Vi ser av många bibelord att tron på Guds ord och löften var avgörande i

det gamla förbundet.

Det nya förbundet byggs på samma princip. Gud håller sig inte med två olika folk, utan Gudsfolket börjar med de stora trosgestalterna i det gamla förbundet,

Fri, klok, djärv och glad!

Tankar kring psalm 485:

Ja, vem skulle inte vilja vara allt det här! Fri och lycklig, fri från hämningar brukar man säga. Vi har åsiktsfrihet och frihet att utöva vår religion i vårt samhälle. Men vågar jag ändå säga rakt ut hur jag egentligen tror på Gud utan att vara lite rädd för hur andra ska uppfatta det? Vi har all orsak att be med psalmistens ord:
– Gud, gör oss fria!

Vi i västerlandet har en ut-

vecklade rädsla för sjukdom, lidande och död. Rädslan för död och sjukdom ger oss neuroser, rent av depressioner och det styr våra känslor och därmed våra val. Många av oss är fångade av vårt stora utbud på livsstilar, kost och hälsoråd: Ska vi ta smör eller margarin, kolhydratfri kost eller rågröd och gröt. Vi väljer och funderar och har glömt bort Jesus bergspredikan om att se på fåglarna och liljorna och ta exempel av dem. Våra i-landsproblem

väller över oss utan att vi egentligen vill det. Skulle jag få önska något skulle jag ju önska att vi hade ett liv i fred och bröd som räcker åt alla. Men hur ska jag leva då så att det skulle bli förverkligat?
– Gud gör oss kloka!

Jag har hört att ordet "tro" i bemärkelsen tro på Gud egentligen stavas: R-I-S-K! Psalmisten påstår: "Du oss kallar ut i en värld där stora risker väntar!". Att leva i världen men inte av vär-

den kan innebära ett riskfyllt liv. Men hurudana risker är jag beredd att ta i så fall? Tänk om jag vågade kasta mig ut i ett liv där Gud skulle få leda och styra mig helt och totalt?
– Gud gör oss djärva!

Psalmisten leder oss till slut till det centrala: Guds kärlek. Får vi del av Guds kärlek kan vi följa Jesus som är vägen, sanningen och livet. Då får alla i-landsproblem och egna problem rätta proportioner och vi

har en chans att bli fria, kloka, djärva och framför allt glada!

– Gud gör oss glada!

Birgitta Forsman är kantor i Åbo svenska församling

Helgens texter

Första läsningen

Hes 2:1 – 8

Andra läsningen

Ef 2:19 – 22

Evangelium

Matt 16:13 – 19

När Jesus kom till området kring Caesarea Filippi frågade han sina lärjungar: "Vem säger människorna att Människosonen är?"

De svarade: "Somliga säger Johannes döparen, men andra säger Elia och andra Jeremia eller någon profet."

"Och ni", frågade han, "vem säger ni att jag är?" Simon Petrus svarade: "Du är Messias, den levande Gudens son."

Då sade Jesus till honom: "Salig är du, Simon Barjona, ty ingen av kött och blod har uppenbarat detta för dig, utan min fader i himlen. Och jag säger dig att du är Petrus, Klippan, och på den klippan skall jag bygga min kyrka, och dödsrikets portar skall

aldrig få makt över den. Jag skall ge dig nycklarna till himmelriket. Allt du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt du löser på jorden skall vara löst i himlen."

Martin Kantola

”Jag är en tacksam person”.

- Uppvuxen i Vasa, bor i Karperö i Korsholm.
- Gift med Suvi. Paret väntar sitt första barn i september.
- Skulle vilja ha mera tid för att göra egen musik och för att laga vegetarisk mat.

Erika Rönngård

Intresset för ljud, teknik och människor ledde till både mikrofontillverkning och egen musikstudio. Nu är drömmen att producera kristen musik som berör på djupet.

Martin Kantolas liv handlar om ljud. Hur det låter på olika platser och i olika sammanhang. Hur man kan återge samma ljud på en annan plats, i ett annat sammanhang. Hans studio finns ute i Karperöskogen i Korsholm, och när jag letat mig fram dit får jag först bänka mig för att agera testpublik. Ur en ensam högtalare framför mig strömmar ljud: jag förflyttas först till en skog med stilla fågelsång, och därefter till en kyrka med mäktiga orgeltoner.

– Ljud är en så väldigt viktig sak. Vi har inga filter i hjärnan som behandlar det, utan det blir en 100 % känslomässig upplevelse som går rakt in, säger Kantola.

I tonåren märkte han att han registrerade och kom ihåg musikstycken, och kunde återskapa dem i sitt huvud efteråt, ända ner till detaljerna i arrangemangen. Fascinationen för ljud ledde småningom till både yrkesval och en egen studio. För många ljudtekniker är han känd som den passionerade mikrofonbyggaren vars mikrofoner använts av både Jennifer Lopez och Björk.

– Jag ville jobba med musik, men inte som musiker, och jag ville jobba med teknik utan att bara vara tekniker. Dessutom ville jag jobba med människor.

Den mänskliga kontakten är A och O vid en inspelningsituation.

– En studiosession är 90 % psykologi. Man måste få dem som ska spela att slappna av och göra sitt bästa – de tekniska problemen är ofta bara en tiondel av arbetet. Det hörs om man är spänd, speciellt om man sjunger, och man blir också spänd av att höra på en sådan inspelning.

Bättre kristen musik

För Kantola är det en självklarhet att musik är så mycket mer än bakgrunds-ljud.

– För mig är musik ett språk, men också ett läkemedel som ger kraft och inspiration. Den sämsta formen av musik är den som inte berör alls.

Martin Kantola har också varit hovtekniker åt

– Det som jag arbetar med är så fantastiskt roligt att jag inte har tid för hobbyn, säger ljudexperten Martin Kantola.

Med passion för ljud med mening

världsmusikgruppen *Gjallarhorn*, och beskriver sig själv som projektets femte medlem.

– *Gjallarhorn* har varit en bra skola för att lära sig musikbranschen, men också en produktionsskola som lärt mig hur man kan skapa osannolika musik med osannolika instrument.

Kantolas studio var länge bara ett redskap för hans företagande. Nu har han fattat beslutet att låta den i allt högre grad bli ett redskap för det han själv vill uttrycka.

Kristen underhållningsmusik av klen kvalitet gör honom sorgsen. Om man vill tala om hur god Gud är borde man också satsa på utförandet på allvar.

– Ibland är lovsången, som ju ska vara ett glädjerep, väldigt hafsigt utförd. Det är lite märkligt, för man vill ju ge det finaste

till den man älskar. Polerat behöver det inte vara, men äkta.

”
För mig är musiken ett språk, men också ett läkemedel som ger kraft och inspiration.

– En av de saker jag länge väntat på att få göra är bättre kristen musik – och då syftar jag inte på kristen underhållningsmusik,

utan musik som verkligen kan nå en människa och berätta något på ett personligt plan. Om man har något verkligt viktigt att berätta är musiken den perfekta formen.

Samtidigt ser han ingen anledning att utestänga den musik som inte kommer med ett kristet budskap.

– Om vi bränner upp deras skivor är det som att be dem hålla käften och inte prata med oss. På samma sätt är det om jag har en icke-troende vän och vill berätta om Jesus för honom. Inte skulle jag då be honom att tåga om sitt liv och sina problem och bara lyssna på det jag berättar.

Plats för Gud

Under vintern har Kantola hållit på med ett ännu inte offentliggjort musikprojekt.

– Jag kan berätta så mycket som att jag har en vision om att producera både bild och ljud live i studion utan att kompromissa med kvaliteten. I de här produktionerna ska det också finnas ordentligt med plats för Gud.

Han berättar att han spelat upp en av låtarna utan närmare introduktion för en bekant som inte är troende, och att lyssnaren spontant och lite skämtsamt utbrast ”man skulle ju nästan kunna bli religiös av det här”.

– Jag tolkar det som att han kände något av den närhet och kärlek som vi själva kände när vi spelade in den.

– Fast jag är en väldigt logisk och praktisk människa och jobbar med logik, matematik och konkreta kopplingar är det samtidigt tydligt för mig att det

finns en andlig aspekt i det här. Vi har ett otroligt flöde i det vi gör, och det är tydligt att det är mer än vi skulle kunna åstadkomma på egen hand.

Just nu känner han att han har varit på väg mot den här punkten hela tiden, även om han inte alltid har sett det så tydligt.

– Det är väldigt viktigt att få känna att man är på rätt plats.

Tron är inte ett tillval

Martin Kantola berättar att han varit aktivt troende sedan han i tonåren kom med i en ungdomsgrupp.

– Jag fick höra om tron, och jag fick också känna konkret vad det handlade om. Sedan hade jag ett val, och jag valde att tro.

Han är övertygad om att alla människor behöver Gud, och har en gudslängtan.

– Det är inte ett tillval, utan en naturlig del av livet. Gud har ju skapat alla människor till sin avbild – inte bara de kristna.

Själv tror han att det som har hjälpt honom att hålla tron vid liv under åren som har gått är att han vågat ifrågasätta.

– Om jag vågar pröva löftena jag har fått kan jag kanske ta det där steget ut på vattnet. Ju mera vi vågar tro, desto mera får vi.

Martin Kantola säger att han för tillfället är inne i en period av aktiv tjänst, men att tron också under perioder av mindre aktivitet hela tiden har erbjudit en fast punkt i tillvaron.

– Den har hjälpt mig att se en mening med alltihop. Allt är inte kaos, utan det finns en ordning i universum.

Som en oas

Musikstudion ligger intill Martin Kantolas och hustrun *Suvis* hem, och de får ofta gäster.

– Fast vårt hem är avskilt från studion har vi mycket gäster. Det är en viktig del av vardagen att få ta hand om någon och rent konkret vittna genom att ge omsorg och kärlek.

Att Kantolas studio och hem finns i ett hörn av de österbottniska skogarna är ingen slump.

– Jag har rest mycket, men det finns ingen plats där jag hellre skulle vara än här. För någon som jobbar med ljud är den här omgivningen fantastisk. Det är lite som en oas att få komma hit och lugna ner sig, att kunna fokusera antingen på sin musik eller på något annat.

I solskenet bakom studion med skogen i bakgrunden och tre av husets katter som utforskar omgivningarna omkring oss är det inte svårt att tro honom.

Semester – budet om det goda livet

May Wikström

För över sjuttio år sedan fick finländarna rätt enligt lag till mellan fem och tolv dagar semester. År 1971 infördes fyra veckors semester.

I dag ligger Finland och Frankrike i täten i i-ländernas tio i topp med trettio dagar betald semester – som de i regel också med glädje tar ut, bör påpekas. Semestervägrare vinner ingen goodwill hos oss, vare sig bland familj, kolleger, arbetsgivare eller övervakande myndigheter.

Lagstiftning väger tungt. Men det gör också attityder. Det här är en viktig poäng. I Japan är det en hederssak att sätta jobbet i främsta rummet på relationsskalan, trots att japanerna har rätt till 20 dagars betald semester. Att vara borta från jobbet för länge väcker negativ respons.

Värre ändå är som känt USA. Landet torde vara det enda i den rika delen av världen utan lagstadgad semester. Den ledighet man trots allt får, kommer ofta med förbehåll från arbetsgivaren. Vissa företag ogillar att arbetstagarna håller mer än en vecka ledigt i ett sträck. Andra kräver att de anställda – också på semestern – ska svara i jobbtelefon och kolla sin e-post.

Visst erbjuder de flesta företag sina anställda semester, för att ha ett lockbete som attraherar kunnig personal. Men att ta semester – eller snarare att låta bli att ta ut semester – har blivit en merit i den knivskarpa kapplöpningen om en

Jan Lindström

personlig god karriär. Den andan odlar arbetsgivarna ofta jämsides med erbjudandet om ledighet. Bara 57 procent av genomsnittsamerikanerna tar ut all den semester de kunde få, i jämförelse med närmare nittio procent av fransmännen, enligt en studie av Reuters/Ipsos.

Naturligtvis bränner många ut sig. En av de organisationer som kämpar för ett hälsosammare arbetsklimate heter *Take Back Your Time* (Återerövr din tid). Den konstaterar att USA trots sin arbetsfixering bara ligger på fjärde plats i en av listorna över de konkurrenskraftigaste ekonomierna i världen – medan Sverige med sin betalda femveckorssemester kvalar in som tvåa.

Orsaken bottenar inte bara i arbetsgivarens praxis och önskemål utan också i tankemönstren, både hos ar-

betstagarna och deras omgivning. De är rädda för att inte verka tillräckligt hängivna i jobbet. Alternativt kan de vara rädda för det som hopats på skrivbordet medan de varit borta.

Men finns det djupare, mer filosofiska orsaker? Amerikanska CNN har lagom till semestertiden plockat upp temat och jämför de europeiska långsemesterfolken och amerikanernas *No Vacation Nation* (Landet utan semester). En amerikansk lyckoforskare vid namn Adam Okulicz finner i sin studie att amerikaner maximerar sin lycka genom att jobba medan europeer söker lycka i fritiden.

CNN drar slutsatsen: Alltså kan tanken på en lång semester vara skrämmande, orealistisk och rentav otänkbar för en amerikan – trots att det gynnar både hälsa och produktivitet. Lång frånvaro från jobbet =

olycka.

Det är intressant att kulturer som i många avseenden har liknande värdegrund och delvis gemensam historia kan skilja sig så markant i sin hållning till vad som kännetecknar det goda livet.

I decennier har semester varit en självklarhet i vårt arbetsliv. I samma takt som effektivitetstänkandet har tänjt, har vilodagen också gjort det och i bästa fall gett oss en årsvila som ger oss kraft att gå vidare. Den är något att tacksamt bevara och bevaka i en globaliserad värld, där effektivitetshajarna gärna naggar den självklarheten.

Därför finns det ett uns av helighet över semestern. Det kunde vara värt sitt eget ledighetsbud: "Helga din semester, så som du ock helgar andras."

varje människa som älskar någon annan och blir älskad tillbaka ska få gifta sig. Det drabbar inte mig på något sätt. Men då det kommer till kyrkligt bröllop är det en annan sak.

Jag tycker det börjar vara dags att bestämma sig. Vad tycker kyrkan? Ska kvinnor få vara präster? Är homosexualitet synd? Måste man godta hela trosbekännelsen för att få vara med eller räcker det med den del man tycker bäst om?

Dags att sätta ner foten, säga vad som är godkänt och vad inte. Hur lite får man tro för att vara med? Vad är syndigt enligt kyrkan?

Homosexualitet är sannolikt det, och då ska homosexuella inte gifta sig i kyrkan.

Själv hör jag till kyrkan för att jag har ett gudbarn och för att betala kyrkoskatt så ungarna får åka på skribaläger. Jag är inte troende. Jag ser gärna att homosexuella får gifta sig.

Jag, och alla andra sådana som jag borde inte få vara med.

Janne Grönroos i Vasabladdets "Tummen på pulsen"

Klippet

Idrotten kan som ideell verksamhet bäst jämföras med kyrkan. Men fundamentalisterna är farliga i bägge lägren.

Den stora massan i vårt land förhåller sig på samma sätt till kyrkan som till idrotten, positivt men inte särskilt aktivt. I ungdomen hör skriftskollägen och idrottslägren till. Senare går man i kyrkan en gång om året och följer med de stora mästerskapen. Den egna aktiviteten är lite si som så. När hälsan vacklar ökar man på motionen och ber.

Idrottsgrenarna är som kyrkans sekter och väckelserörelser. Där jobbar de aktiva frivilligt. Den inre kretsen består av verkliga idrottsmännsiskor och sant troende.

Toppidrott är fundamentalism. En extremistgrupp dit bara de mest fanatiska och kompromisslösa hamnar.

Det finns någonting i Kari-Pekka Kyros uppenbarelse som påminner om den extrema sekten i Otnäs.

Anna Stina Nykänen i en artikel i Helsingin Sanomat

I Tammerfors står man på tröskeln till en större förnyelse av den evangelisk-lutherska församlingens nätsidor och

kyrkoherden är helt tänd på tanken på en länk som gör det möjligt att genom ett klick beställa hem präst eller diakonissa.

Kyrkan har förlorat många medlemmar under senare tid. Det betyder att den har färre skattebetalare och mindre inkomster än förr för sitt arbete. Att använda sig av nätet i allt större utsträckning är ett sätt att dra ner kostnaderna.

I all datoriseringsiver får man inte glömma att tekniska lösningar aldrig kan ersätta den mänskliga kontaten. För många är det fortfarande den viktigaste och naturligaste när man vill uträtta något. Att man får ringa och tala med en annan människa eller att man kan gå till pastorskansliet med sitt ärende.

Därför måste den möjligheten alltid finnas kvar om kyrkan vill fortsätta att stå människorna nära. Bli kyrkan alltför opersonlig kan det bidra till att den får svårt att hålla kvar sina medlemmar.

Sonja Hellman i en ledare i Åbo Underrättelser

Jag tycker Päivi Räsänens åsikter i mångt är galna. Själv tycker jag att

Inkast

Gunnar af Hällström är professor på teologiska fakulteten vid Åbo Akademi

Min gröna hängmatta

Hängmattan är fridens rike. Så högt som de vita molntapparna seglar över mattliggaren låter Gud synderna vara ifrån oss (Ps. 103:11).

Värmande i dubbel mening, inte sant, och sänker blodtrycket! Och dessutom talar mattan själv sitt tydliga språk: också då när fast mark inte känns under fötterna är jag buren och innesluten på alla sidor.

Men vad typiskt! Som en svärm myggor och getingar kommer andemakterna över mig och frågar: har Gud verkligen sagt att du har rätt att vila under ditt paradisträd? Europa, Amerika, släkt och vänner är i trångmål, och du ... gungar! Omformulerad lyder frågan alltså om himlen kan försvaras så länge helvetet är en verklighet, eller vilan så länge som anfaktelsen grasserar.

Alltså byter jag strategi och försvarar mig genom att ställa en fråga:

– Gud, när tar Du egentligen ut Din semester?

Efter en stunds tystnad kommer svaret:

– På sjunde dagen, vet du väl!

En fläkt från sydväst antyder att någon gör sig rolig på min bekostnad! Så jag fortsätter:

– Det där tror jag inte! Du upprätthåller ju mig och din skapelse också idag. Och hör mina sommarböner. En del av dem åtminstone. Vad är det för semester?

Vår grundnatur är densamma också under semestern, kommer svaret. Det är därför som Gud värmer mig också idag och visar sin godhet även i juli. Och det är därför som jag betvivlar min rätt att vila medan jag vilar.

Men om någon vill bespara Gud en massa extra sommarjobb, gäller det att sluta synda. Så enligt profeten Jesaja (43:24). Jag låtsas bli förnärad över denna påminnelse. Är det verkligen jag själv som är ormen i detta paradisi, kantänka? Nåväl, den som sover syndar inte. Alltså tar jag mig en tupplur här i hängmattan, som Teologföreningen gett mig. Två veckor till. Om Gud vill. Och därmed har jag argumenterat i cirkel, eftersom det var där mitt sommarresonemang började: om jag har rätt till semestervila eller inte.

God sommar, alla!

Kyrkpressen

tfn (09) 612 615 49 • redaktionen@kyrkpressen.fi

Chefredaktör och ansv. utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33, 040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138
e-post redaktionen@kyrkpressen.fi
Bank Sampo 800012-00105840

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Utges av Fontana Media Ab

Redaktörer
(e-post namn@kyrkpressen.fi)
Rolf af Hällström,
tfn (09) 612 615 53
Christa Mickelsson,
tfn (09) 612 615 57
Johan Sandberg (Österbotten),
gsm 050 585 6460
Sofia Torvalds, tfn (09) 612 615 54
Marina Wiik, tfn (09) 612 615 52
Nina Österholm, tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör
webred@kyrkpressen.fi

Layout
Christian Aarnio

Tryckt hos KSF Media Ab, Vanda 2011

Annonsinfo Annonsredaktör Marianne Tanttinen, tfn (09) 612 615 50, annons@kyrkpressen.fi. Pris 2,05 €/spmm (sv 1,65 €/spmm). Radannonser 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser 1 €/spmm inkl. moms. Moms 22 % tillkommer på övriga priser. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdag och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Se mediekortet på www.kyrkpressen.fi för mera detaljer.

Annonsförsäljning (e-post namn@kyrkpressen.fi)
Tom Kytöpuuro, gsm 041 447 5725
Björn Sten, gsm 0400 012 390
Leif Westerling, gsm 050 329 4444, fax (09) 278 4138
Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, gsm 0500 924 528, fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, fax (09) 278 4138, prenumeration@kyrkpressen.fi. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. Prenumerationspriser Finland & Norden 58,50 € (halvår 35 €). Utlandet 71,50 €.

Förbönsformulär för partnerskap

Domkyrkoförsamlingen först med förbönsformulär

Rolf af Hällström

Domkyrkoförsamlingen i Borgå var först ute med ett färdigt förbönsformulär för samkönade par som ingått partnerskap. Tillsvidare har det inte behövs.

FNB gick förra veckan ut med nyheten om att fyra präster inom Gemenskapsrörelsen utarbetat ett böneformulär för samkönade par. Domkyrkoförsamlingen i Borgå var ännu snabbare och hade redan i april ett utarbetat förbönsverktyg i sin kyrkliga verktygsback.

Olika förrättningar får vanligen ett formulär i den kyrkliga handboken. Men när kyrkomötet i fjol godkände bön för ingångset partnerskap var det en kompromiss. Bönen skulle uttryckligen inte få något stadfäst handboksformulär.

Däremot finns det i handboken ett allmänt formulär för olika tillfällen. Den här grundstrukturen av psalm, bön, bibelord och tal utgick Borgåkapla-

CHRISTA MICHELSSON

Borgåkaplanen Karl af Hällström utarbetade redan i april ett förbönsformulär för samkönade par.

nen Karl af Hällström ifrån när han utarbetade ett formulär som sedan behandlats vid Domkyrkoförsamlingens arbetskonferens. Biskopsmötet har gett instruktioner i frågan, men de var inte till stor hjälp.

– Biskoparna har snarare gett instruktioner om hur det inte får gå till. Förbönen får inte se ut som en vigsel- eller välsignelseakt,

säger af Hällström.

Förbönsakt

En kyrklig vigsel och en kyrklig välsignelse av ett äktenskap ser så pass lika ut att bröllopgästen måste vara alert för att märka skillnaden. Så i Domkyrkoförsamlingens utarbetade förbönsakt finns inga frågor, inga stadfästelseord och ingen ringbön.

– Vår intention har varit att följa biskopsmötets anvisningar, säger af Hällström som annars själv gärna skulle både välsigna och viga samkönade par.

Han tror inte själv på någon större efterfrågan på förbönsformuläret. De numerärt få personer det gäller väljer antagligen att vänta och se vad nästa kyrkomöte gör. Dagens formulär har kommit till mera för att de anställda i Domkyrkoförsamlingen ska ha ett verktyg färdigt i beredskap. När den dagen kommer finns det mycket annat att tänka på.

– För dem som vill ha förbön är det en viktig sak. Med en klar grundstruktur är det lättare att beakta personliga önskemål, säger af Hällström och tillägger att till exempel en ingångsmarsch som vid en vigsel hamnar i en gråzon.

Förbön för ingånget partnerskap är ingen juridisk förrättning. Det behövs inte ens en präst, utan det går lika bra med en lekman eller församlingsanställd. Församlingsanställda har inte heller någon tjänsteplikt att ställa upp på ett förbönstillfälle av det här slaget.

Intetsägande religiösa EU-samtal får kritik

Bara fototillfälle utan genuin dialog

Anna-Karin Friis

Hur ska religionerna komma till tals i EU-sammanhang? Det synligaste uttrycket är den årliga religionsdialogen mellan toppfolk från EU-kommissionen och religiösa ledare från Europa.

Mera ett fototillfälle än en verklig dialog? I mitten EU-kommissionens ordförande José Barroso.

Europeiska trossamfund sammanträder årligen i Bryssel för samtal med EU:s toppolitiker. Vid senaste möte i maj fanns kristendomen, judendomen, islam och buddhismen företrädd.

– Vi är oroad över vad som händer i Mellanöstern. Bristande religionsfrihet i regionen var ett viktigt tema, säger Jorge Cesar das Neves, rådgivare till EU-kommissionsordförande José Barroso och koordinator för den interreligiösa dialogen.

Enligt EU-retoriken ska religionssamfundet ge Unionen andliga och etis-

ka impulser, ge mening åt och vara en drivkraft för individernas liv och för samhällena. Annars finns det en risk att samhällsbygget rasar.

Men hur religion ska tacklas i EU-sammanhang debatteras livligt. Den interreligiösa dialogen uppkom som en kompromiss efter diskussionen kring det kristna arvets ställning i EU:s grundfördrag. Senare har EU:s publika-

tionsbyrå lämnat bort de kristna helgdagarna från sin kalender. Den finländska parlamentarikern Sari Essayah har kritiserat EU:s utrikespolitik för att inte motarbeta diskriminering av kristna i andra delar av världen.

Främjar konservatism

Samtalen som hållits sedan år 2005 är omtvistade och kritikerna befarar att dialogen främjar värde-konservatism. De ses mera som ett sätt att legitimera EU-byråkratin genom den förankring i civilsamhället som trossamfundens representanter. Icke-konfessionella sammanslutningar är inbjudna, men deltog inte i den senaste dialogen.

– Det är ingen dialog utan en sammankomst för fototillfällen, säger Sophie in't Veld, holländsk liberal europaparlamentariker. Dialogen har inte tagit någon klar ställning emot våld och hatbrott.

– Dialogen mellan trossamfundet har ett symboliskt värde. Den visar att vi stöder EU-integrationen och legitimerar vårt arbete

här, säger Elina Eloranta på Conference of European Churches CEC i Bryssel. I CEC ingår de flesta traditionella kyrkorna i Europa, också Finlands lutherska kyrka.

Ska värderingar omfattas av EU-institutionerna eller ska de uttryckas individuellt? Den svenska inställningen är att det är människor med övertygelse och värderingar som diskuterar snarare än politiska institutioner.

– Vi talar om europeisk identitet och gemensamma värderingar, berättar Alf Svensson, svensk kristdemokrat i Europaparlamentet som har deltagit i de religiösa dialogerna de senaste åren.

– Det som är västerländska värderingar har åtskilligt med religiositet att göra. Det finns en metafysisk dimension och den ska vi uttrycka. Jag är inte för konfessionella partier eller för att monopolisera det ena och det andra. Men att ta bort religionens roll är inte politiskt klokt, säger Svensson.

Luther ska ses som gemensam lärofader år 2017

– Märkesåret ger kyrkorna en möjlighet att göra bot, ångra sig och be om förlåtelse. Det är som att efter ett långt äktenskap som slutat i skilsmässa knyta banden åter, säger emeritusbiskopen Eero Huovinen, luthersk ordförande i den luthersk-katolska dialogkommissionen.

Skilsmässan som Huovinen talar om är reformationen som år 1517 splittrade den västerländska kyrkan. Märkesåret infaller först år 2017, men i de ekumeniska sammanhangen gäller det att vara ute i god tid.

År 2017 har det också gått femtio år sedan den katolsk-lutherska dialogkommissionen bildades. Dess främsta prestation är att den år 1999 lyckades skriva ihop en gemensam deklaration om rättfärdiggörelsen, den teologiska fråga som på Luthers tid gav upphov till reformationen.

Den gemensamma enhetskommissionen sammanträdde förra veckan i Helsingfors för att lägga upp målen för märkesåret 2017. Bland annat ska Luther ses som en gemensam lärofader. En gemensam deklaration "Från konflikt till gemenskap" väntas senare i år.

Utlandshjälpen, UNICEF och RK vädjar för Afrika

Kyrkans utlandshjälp, UNICEF och Röda korset vädjar tillsammans för hjälp till offren för hungersnöden i östra Afrika. Under höstens lopp hotar tiotusentals människor att hungra ihjäl, särskilt i Somalia, Etiopien och Kenya. Också Eritrea och Djibouti är drabbade.

Enligt UNICEF har tio miljoner människor drabbats. Två miljoner barn är undernärda och en halv miljon är allvarligt undernärda och i behov av omedelbar hjälp. I det östliga Afrika har man redan förlorat två skördar på grund av torkan.

Förutom torkan är det östliga Afrika drabbat av flera väpnade konflikter. Tusentals flyktingar anländer varje dag till överfulla flyktingläger och är i behov av omedelbar hjälp. Flyktinglägret Dadaab i Kenya är planerat för 90 000 flyktingar men befolkas redan av 380 000 personer.

Finnska missionsällskapet FMS har för sin del beviljat 70 000 euro i katastrofhjälp för torkans offer i Etiopien.

Utbildningsministern flaggar för sommarpsalmen

Många frågor ska ännu "utredas" och andra ska "kartläggas" innan den nya ministern Jukka Gustafsson (sdp) säger hur det ska bli med utbildningen i vårt land. Men när det gäller sommarpsalmens ställning i skolan svävar utbildningsministern inte på målet.

– De kulturella traditionerna är viktiga, de ska vårdas och utvecklas mera i skolorna. Det ska till extra starka skäl för att lämna bort sommarpsalmen från våra skolor, säger Gustafsson till tidningen Helsingin Sanomat.

Gustafsson säger att statens bidrag till grundutbildningen i framtiden ska göras mer beroende av kommunens situation. Hög arbetslöshet och hög invandranderandel ska ge mer pengar.

SÄG DET I TONER

21.4 – 16.10.2011
ti-sö 11-17

EKTA
EKENÄS MUSEICENTRUM
GUSTAV WASAS GATA 11

5€ / 3€
under 18 år gratis
Tisdagar fritt inträde
www.raseborg.fi

KALENDERN 22.7 - 4.8

Helsingfors prosteri

Johannes

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Fr 22.7

kl. 12 Lunchmusik i Domkyrkans krypta

Sö 24.7

kl. 12 Högmässa i Johanneskyrkan. Sundström, Almqvist, Enlund

kl. 20 Konsert i Helsingfors domkyrka

Må 25.7

kl. 13-15 Sommarcafé i Hörnan i Högbergsgården

kl. 19 Konsert i Berghälls kyrka

Ti 26.7

kl. 12 Lunchmusik i Gamla kyrkan. Risto Pulkamo, orgel

kl. 20 Konsert i Helsingfors domkyrkans krypta

On 27.7

kl. 12 Lunchmusik i Helsingfors domkyrka

kl. 14 Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka

kl. 18 Kvällsmässa i Tomas kyrka. Sundström, Almqvist

To 28.7

kl. 13 Lunchmusik i Berghälls kyrka

kl. 15 Konsert i Sveaborgs kyrka

kl. 18 Ekumenisk pilgrimsvandring. Start från Johanneskyrkan

Fr 29.7

kl. 12 Lunchmusik i Domkyrkans krypta

Sö 31.7

kl. 12 Högmässa i Johanneskyrkan. Lindblom, Almqvist, Enlund

kl. 20 Konsert i Helsingfors domkyrka

Må 1.8

kl. 13-15 Sommarcafé i Hörnan i Högbergsgården

kl. 19 Konsert i Berghälls kyrka

Ti 2.8

kl. 12 Lunchmusik i Gamla kyrkan. Santeri Siimes, orgel

On 3.8

kl. 14 Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka

kl. 18 Kvällsmässa i Tomas kyrka. Ahonen, sommarteolog Emma Audas, Almqvist

kl. 20 Konsert i Johanneskyrkan

To 4.8

kl. 13 Klavertramp i Berghälls kyrka. Efter musikstunden servering och presentation av musiken i Berghällsgården

SOMMARUTFÄRD TILL HYVINGE. Tisdag 9.8. Start från Kiasma kl. 10. Vi bekantar oss med Hyvinge och dess historia under en guidad rundtur i staden med omnejd. Vi besöker

Finlands järnvägmuseum och Hyvinge kyrka. Lunch. Avgift 25 euro. Anmälningar till Päivikki Ahonen tfn 09-23407717, paivikki.ahonen@evl.fi eller till kansliet 09-23407700 senast 4.8.

Matteus

Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Sommartid 1.6-31.8: Pastorskansliet är öppet må-fr kl. 9-14, tfn (09) 2340 7300

Diakonimottagning är ti och to kl. 10-11

MATTEUSKYRKAN Åbohusv. 3

Sö 24.7 kl. 12 högm, Hallvar, Lankinen. Kyrkkaffe.

Sö 31.7 kl. 12 högm, Hallvar, Lankinen. Kyrkkaffe.

DEGERÖ KYRKA Rävsvundsvägen 13

To 28.7 kl. 13-15 lunchmusik, Lankinen och sommarcafé

Hallvar. Frivillig avgift för kaffe och bröd. Välkommen!

ÖSTERSUNDOM, ZACHRIS-BACKENS FÖRSAMLINGSHEM Knutersvägen 924

Må 1.8 kl. 17.30-20 sommar-samling för familjer. Gemenskap, allsång och program för både barn och vuxna. Korvgrillning mm. Serveringsavgift 1 euro. Inomhus vid regn. Medv. Lars-Olof Ahlfors, Carita Riita-korpi och Catarina Bärlund-Palm m.fl. Ingen anm.

KVÄLLSUTFÄRD TILL MALMS BEGRAVNINGSPLATS TO 18.8. Vi upplever trädgårdskultur och kulturhistoria i hjärtat av Helsingfors på kyrkogården i

Malm tillsammans med Stefan Forsén och Anna Brummer. Gemensam transport - guidad rundtur - servering - kvälls-andakt. Start kl. 17.30 från Matteuskyrkan, tillbaka ca kl. 21. Pris: 10 euro. Info: Anna Brummer, tfn 050-380 3975. Anm. till kansliet senast fr 12.8.

Petrus

www.petrusforsamling.net

Sö 24.7

- kl. 10 Gudstjänst i Munksnäs kyrka. Otto Granlund, Heikki Alaves.

- kl. 12 Gudstjänst i Äggelby gamla kyrka. Granlund, Alaves.

On 27.7

kl. 17.30 Sommarcafé i Malms kyrka. Bonde. Kl. 19 musik i kyrksalen med Terhi Aho (sång) och Heikki Poutanen (orgel).

Sö 31.7

- kl. 10 Högmässa i Munksnäs kyrka. Bonde, Alaves.

- kl. 12 Högmässa i Äggelby gamla kyrka. Bonde, Alaves.

Åktenskapskurs - en investering för livet! Friskvård för par i alla åldrar sju onsdagskvällar i höst i Månsas kyrka med start 28.9. Barnpassning. Mera info på webben.

Helsingfors prosteri

LEKHOLMEN SOMMAREN

2011. De svenska helsingfors-forsamlingarnas lägergård Lekholmen är öppen fram till 14.8.

Sö 24.7 firas skärgårdsandakt kl. 11 med holmpersonalen. On 27.7 firas veckomässa kl. 20 med Sjundeå församling. Sö 31.7 firas skärgårdsandakt kl. 11 med Sjundeå församling och holmpersonalen. On 3.8 firas veckomässa kl. 20 med Matteus församling. Till holmen kommer man med turbåten m/s Norsö från Humleuddsvägen 15 på Degerö. Se www.lekholmen.fi

Tidtabellen jämte mer info finns också i årets Lekholmsbroschyr. Högmässa i regel sö kl. 11 och veckomässa on kl. 20. Sommaren avslutas med familjemässa som Matteus församling står för. Skärgårdsandakt 24.7 och 31.7. Mer info: www.lekholmen.fi

Församlingarnas samtalstjänst dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En web-baserad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour.

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

Huvudstadsregionens församlingars **PODCAST:** Aktuellt från kyrka och församling. Flera nya inslag varje vecka. Lyssna: www.pod.fi/svenska

Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

Deutsche Gemeinde

So 24.7. 11.00 Uhr Gottesdienst (Hans-Martin Röker)

So 31.7. 11.00 Uhr Gottesdienst (Sigurd Scherz)

Domprosteriet

Borgå

Sö 24.7 kl. 12 Högmässa i domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Lars Schmidt, Marcus Kalliokoski.

Ti 26.7 kl. 12 Orgelkvart i domkyrkan Marcus Kalliokoski. Efteråt är en präst anträffbar för samtal i kyrkan.

To 28.7 kl. 12 Orgelkvart i domkyrkan Reidar Tollander. Efteråt är en präst anträffbar för samtal i kyrkan.

kl. 14 Sommarens sista kaffeandakt i Café Ankaret, Tollander. Kl. 20 Musik i Borgå domkyrka med Pentti Hildén, luta.

Sö 31.7 kl. 10 Högmässa i Kullo bykyrka, Eisentraut-Söderström, Tollander. Kl. 12 Högmässa med konfirmation (Kvarnudden) i domkyrkan,

Insidan

af Hällström, Andersén-Löf, Marcus Kalliokoski. Kl. 15 Konfirmationsmässa (Pelling 1 A) i domkyrkan, Andersén-Löf, af Hällström, Marcus Kalliokoski.

2-4.8 kl. 10-14 Familjecafé i Café Ankaret. Alla barn är välkomna till en öppen klubb tillsammans med en vuxen tisdag, onsdag och torsdag. Program både inne och ute. Servering mot en liten avgift. Välkommen till Runebergsg. 24!

Ti 2.8 kl. 12 Orgelkvart i domkyrkan Ville Lindgren. Efteråt är en präst anträffbar för samtal i kyrkan.

To 4.8 kl. 12 Orgelkvart i domkyrkan Elo Jaanivald. Efteråt är en präst anträffbar för samtal i kyrkan.

Kl. 20 Musik i Borgå domkyrka med Pétur Sakari, orgel

Lapträsk

Sö 24.7 kl. 14 (Obs! Klockslaget) Mässa i kyrkan. Carlström, Tollander

Sö 31.7 kl. 10 Mässa i kyrkan. Åberg, Busk-Åberg

Kantor Vera Tollander på semester 1-15.8.

Liljendal

Sö 24.7 kl. 12 Högmässa i kyrkan. Tord Carlström, Maria Forsas.

Sö 31.7 kl. 12 Gudstjänst i kyrkan. Tord Carlström, Maria Forsas.

Lovisa

Sö 24.7 kl. 10 Högmässa i kapellet, Carlström, Jokinen.

Ti 26.7 kl. 13 Sommarcafé i Församlingshemmet, Carlström, Jokinen

Sö 31.7 kl. 10 Högmässa i kapellet, Carlström, Jokinen.

Ti 2.8 kl. 13 Sommarcafé i Församlingshemmet, Kastrén, Jokinen.

Utfärd till Högholmen ons 3.8. start från turisten kl 10, anmälningar senast 29.7. kansliet må-fre 9-12 tel 532 043, församlingen består bussen!

Pernå

Sö 24.7 kl. 10. Konfirmationsmässa I i kyrkan och kl. 14 Konfirmationsmässa II i kyrkan. Minna Silfvergrén

On 27.7 kl. 18. Konsert i kyrkan. Ida Wallén sång, Ritva Sjöstedt piano.

Sö 31.7 kl. 18. Taizémässa i kyrkan. Minna Silfvergrén.

Sibbo

S:t SIGFRID: **Sö kl 12** mässa Gun Lundell, Lauri Palin. **Sö kl 12 31.7** mässa Katja Korpi, Anders Ekberg.

Missionsauktion i N Paipis bykyrka to kl 19 28.7. Andakt Fjalar Lundell.

Sommarmusik i Sibbo **To kl 19.30 28.7** i Sibbo kyrka. Kantorkonsert: Anders Ekberg, Pekka Lumio, Lauri Palin. **To kl 19.30 4.8** i Sibbo gamla kyrka S:t Sigfrid. Musik av J S Bach. Sami Junnonen flöjt. Fritt inträde, program 5 euro. Sibbo Marthaförenings klockstapelcafé båda kvällarna.

Raseborgs prosteri

Bromarv

Fre 22.7.kl.12 lunchmusik i kyrkan,Sofia Lindroos

Sö 24.7.kl.13 gudstjänst,Söderlund,Lindroos

Ekenäs

Sö 24.7 kl. 10 Högmässa: T.Wilman, G.Westman.

On 27.7 kl 12 Lunchmusik i kyrkan: Gunnar Westman. Fritt inträde.

Helsingfors

Sö 24.7 kl. 19. En kväll med piano. Sofia Wilkman, piano.

Sö 31.7 kl. 19. Salve Regina. Sabine Kaipainen, soprano & traverso: Tuomas Kaipainen, barockoboë & fagott, blockflöjt; Pia Bengts, sopran; Eeva-Liisa Malmgren, orgel & cembalo. Fritt intr. o. progr. EsCantores konsert i Mataskärs kapell, Mataskärv. 3, on 3.8 kl. 18.

Sommarsamling i Köklax kapell ti 2.8 kl. 13-15, Rönnberg, Bengts.

Kyrkrunda på Esbodagen lö 27.8. Start kl. 10 vid Esbo domkyrka. Vi åker med buss och besöker Esbo domkyrka, Esbovikens kyrka, Mataskärs kapell och Otnäs kapell. Kafepaus på vägen. Tillbaka vid Esbo domkyrka ca kl. 13.30. Guide är Maynie Sohlberg. Ingen förhandsanmälan.

Grankulla

Sö 24.7 kl 12 Högmässa, Ben Thilman, Heli Peitsalo. Aulakaffe.

Ti 26.7 kl 13.30 Sommarcafé på kyrkans innergård. Om det regnar samlas vi i nedre brassrummet.

Sö 31.7 kl 12 Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Aulakaffe.

Ingå

Sö 24.7, apostladagen, högmässa kl 10.00 i Ingå kyrka. Eeva Makweril, Noora Karhu-luoma.

Sö 31.7, 7 s efter pingst, högmässa kl 10.00 i Ingå kyrka. Eeva Makweri, Marianne Gustafsson Burgmann.

Ons 3.8 kl 19.00 konsert i Ingå kyrka. Julia Tamminen, orgel. Program 5 euro. Kaffeservering efter konserten. Intäkterna till förmån för diakoniverksamheten i församlingen.

Verksamhet på finska **ke 27.7 klo. 18.00 runo- ja lauluilta** Pappilassa. Eeva Makweri.

Karis

To 21.7 kl. 13-16 Utfärd till Svartå för äldre som bor på enheter. Besök i kyrkan, där efter kaffeservering på Café Ekborg. Transport ordnas.

Sö 24.7 kl. 12 OBS! tiden **Högmässa med konfirmation** i S:ta Katarina kyrka. Raunio; Bonacci.

Lö 30.7 kl. 19 Avslutningskonsert i S:ta Katarina kyrka. Med elever och lärare från sommarkursen i tidig musik på Lärkkulla.

Sö 31.7 kl. 10 Högmässa i S:ta Katarina kyrka. Raunio; Bonacci. Elever från kursen i tidig musik medverkar. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

To 4.8 kl. 13 Andakt i servicehuset, Klädesfabriksgratan 6. Raunio; Bonacci. Efteråt kaffe på Köpmansgatan 20. Ytterligare information om verksamheten se www.karisforsamling.fi

Pojo

Sö 24.7. kl 14 Gudstjänst i Skarpkulla, Tuuja Wilman och Håkan Lindroos. Taxi, anm. till pastorskansliet 223 9930

Fre 29.7. kl 21 Tvåspråkig lovsångskväll i kyrkan. Laila Gontjarov och Magen David lovsångsgrupp medverkar

Lö 30.7. kl 20 Tvåspråkig vittnesbördskväll med förbön. Laila Gontjarov och Magen David lovsångsgrupp medverkar

Sö 31.7. kl 11 Tvåspråkig Facesgudstjänst i kyrkan. Seppo Särkiniemi och Åsa Häggblom. Furahakören medverkar. Jan Hellberg kantor

Sö 31.7 kl. 10 Högmässa med konfirmation: T.Wilman, M. Danielsson, M. Andersson, hjälpledare.

Hangö

To 21.7 Sommarcafé kl. 14-16, Bang. 27.

To 21.7 Musik i sommarkvällen kl. 19 i kyrkan. Hagai Shaham, violin, Arnon Erez, piano, Petteri Iivonen, violin. Fritt inträde, programblad 25/20 euro. Konserten är en del av Hangö Musikdagar

Sö 24.7 Kvällsmässa i kyrkan kl. 18, A-S. Nylund, T. Wuorinen.

To 28.7 Sommarcafé kl. 14-16, Bang. 27.

To 28.7 Musik i sommarkvällen kl. 19 i kyrkan, Markku Hirvonen, tvårflöjt, Satu Hirvonen, orgel o piano.

To 28.7 Sommarcafé kl. 14-16, Bang. 27.

To 28.7 Musik i sommarkvällen kl. 19 i kyrkan, Markku Hirvonen, tvårflöjt, Satu Hirvonen, orgel o piano. Fritt inträde, programblad 10 euro.

To 28.7 Sommarcafé kl. 14-16, Bang. 27.

To 28.7 Musik i sommarkvällen kl. 19 i kyrkan, Markku Hirvonen, orgel o piano. Fritt inträde, programblad 10 euro.

Sö 31.7 Taizémässa i Tåktom kapell kl. 18, A-S. Nylund, T. Wuorinen.

To 4.8 Sommarcafé kl. 14-16, Bang. 27.

To 4.8 Musik i sommarkvällen kl. 19 i kyrkan, Peter Achren, sång, Thomas Lönnqvist ack.

Kyrkslätt

Sö 24.7 kl. 12 Högmässa i Kyrkslätt kyrka, Aino-Karin Lovén, Susann Joki. Ina Söderlund, violin.

Sö 31.7 kl. 12 Högmässa i Kyrkslätt kyrka, Eimer Wasström, Susann Joki.

Rekreationsdagar för pensionärer på Råfsö 15-18.8. Vi firar några lugna dagar i gott sällskap och med god mat. Pris, 80 euro. Anmälningar och förfrågningar till Birgitta Lindell tfn 050-3761489 eller Gunne Pettersson tfn 0500-462243, senast 5.8. Lämna gärna meddelande på våra telefonvarare så ringer vi upp dej senare. Välkommen med!

Församlingsutfärd till Tusby to 18.8. Ännu finns några platser. Pris 50 Euro. Anmälningar senast må 8.8 till Regina Söderblom tfn 2955 6255 kl. 9-15.

Tammerfors

Sö 24.7. Högmässa 10.30 Finlaysons kyrka, Maria Lindberg, P Sirén. Tarja Mäki-Latvala medverkar med sång.

Sö 31.7. Gudstjänst 10.30 Finlaysons kyrka, Terho Hämeenkorpi, H-M Kohtamäki-Pentikäinen

1-8.8. Konfirmandläger i Päätiniemi.

Vanda

Högmässa sö 24.7 kl 10 i Helsing kyrka S:t Lars, Martin Fagerudd, Nina Fogelberg

Högmässa med konfirmation sö 31.7 kl 9.30 i Helsing kyrka S:t Lars, Kaj Andersson liturg, Marius Niemelä Røed predikant, Nina Fogelberg kantor. Besök våra hemsidor www.vandavenskaforesamling.fi

Åbolands prosteri

Kimitoön

Kimito: **Fr 22.7 kl 18 Vesper.** Lundstén, Sundroos.

Sö 24.7 kl 10 Högmässa. Backström, Sundroos.

On 27.7 kl 14 Andakt på Solkulla

To 28.7 kl 18 Sommarsamling på Tjuda lägergård. Lundstén, Sundroos.

Fr 29.7 kl 18 Vesper. Lundstén

Västanfjärd: **Sö 24.7 kl**

Hitis:
Lö 23.7 kl 11 Högmässa i Vänö kapell. Kuokkanen, Wallgren
Sö 24.7 kl 13 Tvåspråkig högmässa i folkton. Kuokkanen.
Lö 30.7 kl 18 Helgmålsrigning och – musik. Kuokkanen, Wallgren
Sö 31.7 kl 11 Högmässa. Kuokkanen

Åbo

Sö. 24.7 kl. 12 Högmässa i Skarpskyttekapellet, Mullo, Ellfolk
Ons. 27.7 kl. 13-15 Sommarcafé i Aurelia (1 vän.)
To. 28.7 kl. 19 Mässa i Skarpskyttekapellet, Mullo
Sö. 31.7 kl. 12 Högmässa i Skarpskyttekapellet, Portin, Ellfolk
Ons. 3.8 kl. 13-15 Sommarcafé i Aurelia (1 vän.)
To. 4.8 kl. 19 Mässa i Skarpskyttekapellet, Sepponen

Ålands prosteri

Hammarland

Sö 24.7 Gudstjänst på apostladagen i Hammarlands kyrka kl 12.00. Märten Andersson, Carl Micael Dan.
To 28.7 Afton med visor och sånger på Skarpnåto hembygdsgård kl 19.00. Medverkande Uffe Andersson & Christer Liewendahl samt Carl Micael Dan.
Sö 31.7 Sjunde söndagen efter pingst. Gudstjänst i Hammarlands kyrka kl 12.00, Märten Andersson, Emanuele Ferrari.
Må 1.8 Katrina Kammarmusik kl 21.00 "Ljuvliga toner med kärleksviolon " och "baslutan" Dowland-Vetter-Bach mm. Sirkka-Liisa Kaakinen-Pileh, viola d'amore, Solmund Nystabakk, teorb.

Jomala

Sönd 24.7 kl. 11 Högmässa apostladagen "I Herrens tjänst", Liisa Andersson, Mats Backman. Kollekt: Kyrkans diakonifond.
Sönd 31.7 kl. 11 Gudstjänst 7 söndag efter pingst "Kärlekens lag", Liisa Andersson, Mats Backman. Kollekt: Kristliga Blåbandsförbundet för bl.a. drogoförebyggande arbete. www.jomalaforsamling.com

Sund-Vårdö

Sö 24.7 Gudstjänst i Sunds kyrka kl 11.00. Mathias Junell, Katrin Gwardak.
Sö 24.7 Friluftsgudstjänst på Seffers kl 13. Mathias Junell, Katrin Gwardak.

Närpes prosteri

Korsnäs

Sö 11.00 Gudstjänst i kyrkan, Mats Björklund, Gerd Lindén. Sång av lovsångsgrupp från Kaskö församling.
On 19.00 Sommarsamling på Strandhyddan, Bengt Broo, Guy Kronqvist. Sång av Benita Lidman och Fyrklövern. Kafeservering.
Sö 31/7 11.00 Gudstjänst i kyrkan, Guy Kronqvist, Gerd Lindén.

Lappfjärd-Kristinestad

www.lappfjard-kristinestadsforsamling.fi
Kristinestad
Sö 24.7 kl 12 Gudstjänst i Ulrica Eleonora kyrka, Nisula, Martikainen
Sö 31.7 kl 12 Gudstjänst på

Carlsro, Nisula, Martikainen, Tjock spelmanslag, servering
Lappfjärd
Sö 24.7 kl 10 Gudstjänst, Nisula, Martikainen
Sö 31.7 kl 10 Högmässa, Saari-nen, Martikainen
Sideby
Fr 22.7 kl 19 Slef sommarfest i Skaftung bykyrka, Jarkko Willman, Tom Bergman, Ingrid Jern, M Saarinen
Lö 23.7 kl 19 Slef sommarfest i Sideby kyrka, Kristian Norrback, Gustav Åbonde, M Saarinen, strängband
Sö 24.7 kl 18 Gudstjänst, Saari-nen, Martikainen
Sö 31.7 kl 18 Högmässa, Saari-nen, Martikainen
Prosteriets pensionärsdag på Fridskär 10.8. Transport ordnas, anmäl senast 29.7 till pastorskansliet, tfn 06-2211073
Gemensam 70-årsfest på Jonnsborg 4.9 efter högmässan i Sideby kyrka. Anmäl till pastorskansliet senast 29.8, tfn 06-2211073

Närpes

www.narpesforsamling.fi
Kyrkan Apostladagen 24.7 kl 10 Gudstjänst
- kl.18 Konsert
7 sönd.e.pingst 31.7 kl.10 Högmässa
Luthergården 3.8 kl.10 Sångarbrödernas körövning
Fridskär Juniorläger 25-28.7.

Pörtom

Söndag 24.7 kl 12 (obs) Guds-tjänst Sandin, Lidman. Sångprogram.
- kl.14 Allsång vid Hembygdsgården, Lidman, Björkstrand, Sångfåglarna, Teirfolk & Hammarberg, Westerlund, Juthman, Sandsten. Servering. (Vid regn samling i UF-lokalen).
Freitag 22.7 kl 17 Lastning av Estlandsbil. Frivilliga behövs. Servering.
Lördag 30.7 kl. 19 Mässa på Fridskär Björkstrand, Lidman, sångprogram
Söndag 31.7 kl.10 Högmässa Björkstrand,Lidman. Duett-och solosång.
Onsdag 3.8 kl.16 Nattvard i Prästthagen o. kl.17 i Pörtehemmet, Björkstrand.

Övermark

Sö 24.7 kl. 10 Högmässa, Sandin, Lidman.
On 27.7 kl. 15 Andakt med nattvard på Solgärdet, Sandin.
Sö 31.7 kl. 10 Gudstjänst, Björkstrand, Wargh.

Korsholms prosteri

Bergö

Sö 24.7 kl 14 Gudstjänst, Björklund, Streng
On 27.7 kl 19 Musik i sommarkvällen i Bergö kyrka. Medverkande: Erik & Ulrika Liljeroos, Johan och David Sewerin, Camilla Almenfors, Kristoffer Streng, Cay-Håkan Englund. Kollekt.
Sö 31.7 kl 14 Gudstjänst, Englund, Patrik Vidjeskog
Församlingspastor Cay-Håkan Englund är på semester 16-26.7 samt 1.8-23.8. Vikarie är kyrkoherde Mats Björklund.

Korsholm

Gudstjänst sö kl 10 i kyrkan och **högmässa** kl 12 i Smedsby förs.gård, Bergström, Holmgård.
Gudstjänst sö 31.7. kl 10 i kyrkan, Örn, Holmgård.

Kvevlax

Högmässa sö 24.7 kl 10, Östman, Y. Lithén. Kyrkkaffe på kyrkorget!
Gudstjänst sö 31.7 kl 10, Lundström, Y. Lithén
Konsert sö 31.7 kl 21 i kyrkan, Korsholms Musikfestspel, Marcelo Nisinman, bandeoneon, Il Vento, blåskvintett, Tuija Knihtilä, mezzosopran, Uppsala kammarsolister, Chamber Soloists.

Malax

www.malaxforsamling.fi
Lillegård öppen lördagar 10-13. Övr. tider enl. överenskom-melse med diakon Patrica Strömbäck, 050-3381059.
Gudstjänst sö 24.7 kl 10 i kyrkan. Tornberg, Brunell.
Gudstjänst sö 31.7 kl 10 i kyrkan. Tornberg, Brunell.
Musikfestspelen i Korsholms Konsert i Malax kyrka sö 31.7 kl 19. Marjukka Tepponen sopran, Tuulia Ylönen klarinett, Kiril Kozlovsky piano, Ralf Gothóni piano, Mark Gothóni violin, Marko Ylönen cello. F. Schubert: Der Hirt auf dem Felsen A. Dvorák: Pianotrio "Dummy" Korsholm prosteris handikapp-utfärd 1.9.2011 till Alskat och handikapp- och pensionärs-läger 23-26.8.2011 på Alskat lägergård. Anmäl till kansliet, 3651048 eller diakon Patrica Strömbäck, 050-3381059, senast 12.8.

Petalax

Sö 24 7 kl 18 Gudstjänst, Björklund, Streng OBS! Tiden
Sö 31 7 kl 11 Gudstjänst, Englund, Vidjeskog
Musik i sommarkvällen i Petalax församlingshem, torsdag 28.7, kl. 19. Medverkande: Erik & Ulrika Liljeroos, Johan och David Sewerin, Sofie Nylund, Kristoffer Streng, Cay-Håkan Englund. Kollekt.

Replot

Högmässa i Replot sö 24.7 kl. 10 och **gudstjänst** i Björkö kl. 12.30. Leif Snellman, Johan Sten.
Friluftsmöte i Replot sö 24.7 kl. 14 hos Ann och Tom Mattsén, Kuggvägen 32. Vid regn i försh. Johan Candelin, Leif Snellman, Johan Sten. Servering.
Korsholms musikfestspels konsert "Erik Bergman 1911-2006" i Replot kyrka ti. 26.7 kl 19. Inträde 20/17 euro.
Gudstjänst i Replot sö 31.7 kl. 10 och **högmässa** i Björkö sö kl. 12.30 Predikan av Per-Ole Hjulfors från Leastadianernas Fridsföreningars Förbund, Leif Snellman, Johan Sten.

Solf

Talko vid Kronvik lägergård to 21.7 från kl 16. Servering!
Högmässa sö 23.7 kl 18 i kyrkan
Gudstjänst sö 31.7 kl 10, Weckström, Cecilia Nordqvist
Konsert i kyrkan Musikfestspelen i Korsholm ti 2.8 kl 21

Vasa

TREFALDIGHETSKYRKAN Konfirmationsmässa sö kl. 13, Gunnar Sårs, Anna-Karin Lärka, Mikael Heikius.
Stenarna berättar-rundvandring på gravgården ti 26.7 kl. 18-19.30. Servering. Anm. 325 1145.
Högmässa sö 31.7 kl. 13, Gunnar Sårs, Mauriz Brunell.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Gudstjänst sö kl. 10, Siv Jern, Mikael Heikius.
ALSKAT LÄGERGÅRD
Lägergudstjänst to 28.7 kl. 19.30, Sofie Björkgren-Näse, Marco Harju.

Vörå

Sommarfest i Keskis bönehus lö kl. 19. Evans och Heidi Orori, T Klemets, Skott.
Friluftsgudstjänst på Kummelskär på Mickelsörarna to 4.8 kl. 14. B-E Granlund m.fl. Ingen båt avgår från Nabben. Väder-reservation.

Prosteriets handikapp- och pensionärläger 23-26.8 på Alskat. Pris 60 euro.
Prosteriets handikapputfärd 30.8 till Alskat. Pris 9 € + reseavgift.
Anmäl senast 12.8 till kansliet tel. 3844311.

Vörå

Högmässa i kyrkan sö kl. 10. T Klemets, Skott.
Minneshögtid i kyrkan to 28.7 kl. 19. "Håkan Bäck 100 år." I. Klemets, T Klemets, Å Lillas, Frida Häggblom, A-C Nordqvist, Bertel Bäck läser Håkans dikter m.m. Efteråt kaffe och samvaro i Fh.
Konsert i kyrkan lö 30.7 kl. 20. Uppsala kammarsolister, Il vento, Ralf Gothóni. Inträde.
Gudstjänst i kyrkan 31.7 kl. 10. Berg, J Heikkilä.

Oravais

Högmässa i kyrkan sö kl. 12. Berg, Skott.
Friluftsgudstjänst på Brudhällorna sö kl. 14. Berg, Magnus Dahlbacka, Skott. Ta matsäck med! I fall av regn i Einars café vid Kimo bruk.
Finskspråkig friluftsgudstjänst vid Kimo bruk ti 26.7 kl. 18. Berg, Svarvar. I fall av regn i Einars café.
Aftonmusik i kapellet on 27.7 kl. 20. Erik Nygård och Mia Willnäs.
Gudstjänst i kyrkan sö 31.7 kl. 10. I Klemets, Svarvar.
Aftonmusik i kapellet on 3.8 kl. 20. Lenis Sånggrupp.
Maxmo
Gudstjänst i kyrkan sö kl. 10. Berg, Cecilia Nordqvist.
Gudstjänst i kyrkan sö 31.7 kl. 12. I Klemets, Y Svarvar.

Pedersöre prosteri

Esse

To 21.7 19 Bibelgrupp för män i församlingsstugan.
Sö 24.7 10 Högmässa Granlund, Sundelin.
To 28.7 19 Bibelgrupp för män i församlingsstugan.
Fr 29.7 13.30 Andakt på Es-selunden.
Sö 31.7 10 Gudstjänst J. Granlund, Sundelin.
Gunborg Silván semester 11.7-12.8.
Peter Silvan semester 11.7-16.8.
Tomas Portin semester 13.7-16.8.

Jakobstad

Fr 12 Lunchmusik i kyrkan, Henrik Östman, orgel.
12.30 Svenskspråkig guidning i kyrkan, Bertel Widjeskog.
19 Konsert i Skolträdgården, kören Via Vitae från Norge.
21 Aftontapto i klockstapeln vid Jakobstads kyrka, blåskvartett.
Lö 10-14 Kaffe i klockstapeln till förmån för Lettlandhjälpen. Lotteri. Sång och musik. Sång av kören Via Vitae kl. 13.
10-16 Alpha-bord på torget.
20 Grillfest vid klockstapeln vid Jakobstads kyrka.
21 Aftontapto i klockstapeln vid Jakobstads kyrka. Jockum Krokfors, trumpet.
23 Midnattskonsert i Pedersöre kyrka med kören Via Vitae, orgel Östman, andakt Krokfors.
Sö 10 Ekumenisk gudstjänst i Skolträdgården, Fredrik Wegelius, pred. Håkan Nitovuori, Henrik Östman, kören Via Vitae. Servering.
18 Kvällsmässa i kyrkan, Åsa Turpeinen, Jockum Krokfors, Aira Kentala, kören Via Vitae.
18 Sammankomst i Skutnäs bönehus, Henry Bårdsen, Norge.
Ti 13 "Kvar i stan" i FC.
Sö (31.7) 12 Gudstjänst i kyrkan, Turpeinen, Östman.
14 Sommargudstjänst i Nabba, Krokfors, Kentala.
18 Sammankomst i Skutnäs bönehus, Magnus Enkvist.
19 Fokus i FC, Maj-Britt Sandvik.
Ti (2.8) 13 "Kvar i stan" i FC.
To (4.8) 20 Musik i sommarkvällen i kyrkan, familjen Sandell. Andakt Turpeinen.

Jeppo

Sö 24.7 kl 10 Högmässa HHN, Lassus, Enroth.
Sö 31.7 kl 12 Gudstjänst, Lassus, Johansson.

Karleby

24.7.kl 10 Konfirmationshögmässa i sockenkyrkan.
Kl 12 Ekumenisk gudstjänst i stadskyrkan.
31.7 kl 10 Högmässa i sockenkyrkan.
Kl 14 Gudstjänst på Torsö.
Kl 18 Missionsgudstjänst på Soldatskår.

Kronoby

Fr 22.7 19.00 Ungdomssamling vid Sommarhemmet.
Sö 24.7 10.00 Högmässa, lit. A Häggblom, pred. Niklas Wallis, I-M Krook, valthorn Marianne och Anette Krook.
Sö 24.7 11.00 Lekfull olympiad för familjer vid byahemmet i Jeussen, matsäck med!
Sö 31.7 10.00 Gudstjänst, Häggblom, F Ahlskog.

Larsmo

Fre 22.7 kl. 19.30 Ungdomssamling i Xodus.
Sö 24.7 kl. 10.00 Gudstjänst, Lassila, Wiklund, sång av Hanna Svenlin. Kyrkvård: Vikarholmen.
To 28.7 kl. 18.00 Nattvard vid Sandlunden, Lassila, Wiklund.
Fre 29.7 kl. 19.30 Ungdomssamling i Xodus.
Sö 31.7 kl. 10.00 Högmässa (sk), sommarteolog Jonathan Silfverberg, Lassila, Wiklund. Kyrkvård: Risöhall.
Ons 3.8 kl. 19.00 Sommarcafé med musik på församlingshemmets terrass, Wiklund m.fl.
Ungdomsläger på Torsö lägergård, Karleby 5-8.8. Temat: Jesus ger liv, glädje och hopp. Ungdomar från församlingens väfnorsamlingar i Lettland inbjudna. Anmälan senast 27 juli till pastorskansliet. Arr: Larsmo församling och Karleby svenska församling.

Munsala

Sö 24.7 kl 12 Högmässa i kyrkan; Peter Lassus, Enroth
- kl 14 Sommarfest i Pensala bönehus; Kristian Nyman o Tomas Klemets. Sång av Pensala strängband. Arr. Slef
Sö 31.7 kl 10 Gudstjänst i kyrkan; Lassus, Enroth.
- kl 15 Sommarkyrka på Klippan.
29-31.7 Ungdomsläger på Klippan (16 år och uppåt). Anmälan senast 22.7 till Klippan. Slef.
1-2.8 Barn- och vuxenläger på Klippan. Anmälan senast 25.7 till Klippan. Slef.
Pastorskansliet öppet i juli; ti kl 9-12 o to kl 9-12.
Khden semester, vik. 11-31.7 Peter Lassus, 050-313 8703. Vik. 1-14.8 Johan Klingenberg.
Församlingen beklagar utebliven annonsering i förra veckans Kyrkpressen!

Nedervetil

Sö 24.7 kl 13 Spelmansgudstjänst i Norrby byagård, A Store, H Storbacka, Karlebynejdens Dragspelsorkester.
To 28.7 kl 19 Sommarkväll i kyrkan, Hanna Storbacka, servering från kl 18.30.
Fr 29.7 kl 13 andakt med HHN i servicecentret.
Sö 31.7 kl 10 högmässa, Store, L-E Ahlskog.

Nykarleby

Sö kl 10 Högmässa, Sandvik, Klemets.
Ti kl 19 Ekumenisk lovsångskväll i Missionskyrkan
To kl 14 **Sång och gemenskap** på Florahemmets innergård
Sö 31.7 kl 19 **Kvällsgudstjänst** i kyrkan, Sandvik, Klemets.
Må 1.8 kl 19 **Föräldrasamling** med info inför skriftskollägret
To 4.8 kl 14 **Sång och gemenskap** på Florahemmets innergård

Pedersöre

Lö 23 Midnattskonsert i kyrkan
Sö 10 Gudstjänst i kyrkan, Sundqvist, D. Häggblom, textläsare Christina Portin, dörrvärd - **19** Sommargudstjänst i Forsby bykyrka, Sundqvist, D. Häggblom
- **20** Musik i sommarkvällen, or-

RADIO OCH TV

Andrum kl. 6.54 med repris 8.54

Fr 22.7 Patrik Hagman, Åbo (repris från 4.5.2010) **Lö 23.7 kl. 8.53** Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund och Nospussaren. **Må 25.7** Gun Lundell,Sibbo **Ti 26.7** Marie Fred, Södra Vallgrund **Ons 27.7** Minna Näsman, Esbo **To 28.7** Hedvig Långbacka. Åbo. **Fr 29.7** Patrik Hagman, Åbo (repris från 11.5.2010) **Lö 30.7 kl. 8.53** Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok Helga Hund och Nospussaren. **Må 1.8** Maria Repo, Helsingfors **Ti 2.8** Ylva Vikström, Åbo **Ons 3.8** Joanna Nylund, Helsingfors **To 4.8** Marco Harju, Åbo.

Aftonandakt kl 19.20

Fr 22.7 Musikandakt, Sissi Uunila (repris från 4.3.2011) **Lö 23.7 kl. 17.58** Ett ord inför helgen, Sveaborgs kyrka i Helsingfors **Sö 24.7** Sixten Ekstrand, Borgå **Må 25.7** Håkan Nitovuori, Jakobstad **Ti 26.7** Ralf Karlsson (repris från 23.6.2009) **Ons 27.7** Monica Heikel-Nyberg **To 28.7** Erik och Kerstin Vikström läser ur boken Min bön. **Fr 29.7** Musikandakt, Jan Edström, Esbo. **Lö 30.7 kl. 17.58** Ett ord inför helgen, Jakobstads kyrka **Sö 31.7** Sixten Ekstrand, Borgå **Må 1.8** Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **Ti 2.8** Monica Heikel-Nyberg, Grankulla **Ons 3.8** Håkan Nitovuori, Helsingfors **To 4.8** Erik och Kerstin Vikström läser ur boken Min bön.

Gudstjänst kl 13.03

Sö 24.7 Blott i det öppna – Gudstjänst med texter av författarinnan Britt G. Hallqvist (1914-1997). Medverkande: Kammarkören Voces, Karin Edwardsson, piano, solo, körledare: Dan Boberg, körledare, Mattias Karlsson, solo, Noa Edwardsson, solo, Martina Stenman, tvårfliöt, Bo Hellgren, bas, Sylvia Roskvist, präst, Harald Winter, barnbarn till Britt G. Hallqvist, Erik Lindfelt, samtalsledare. Producent: Karin Malmsten, Sveriges Radio Jönköping.
Sö 31.7 Gudstjänst med Jakobstads svenska församling. Predikant: Bo-Göran Åstrand. Gudstjänsten bandades den 21 juli i Rosenlunds prästgård i Jakobstad.

gel Gary Verkade (Sverige)
Sö 31.7 kl. 10 Högmässa i kyrkan, Sundqvist, D. Häggblom, textläsare Sten Westerholm, dörrvärdar Skutnabba
- 20 Musik i sommarkvällen, kyrkan, orgel Matthias DreiDig (Tyskland)
On 3.8 kl. 14 Andakt i Pedersheim, D. Häggblom

Purmo

Sö 10 Gudstjänst, Jona Granlund.
- 20 Musik i sommarkvällen i Emaus bönehus. Medv. Niclas Nylund.
Sö 31.7. kl 10 Gudstjänst, khden.
To 4.8. kl 14 Andakt i Purmo-hemmet, khden.

Terjärv

Sö 24.7 kl 10 Gudstjänst, A Store, F Ahlskog.
On 27.7 kl 19.30 konsert i kyrkan med Heléne Nyberg och Thomas Enroth. Andakt Häggblom. Fritt inträde. Kollekt.
Sö 31.7 kl 12 Gudstjänst, Häggblom, Gun-Britt Ståhle.
To 4.8 kl 17 Samling för frivilliga kollektbärare i förs.hemmet.
Församlingsresa till Bureå, Sverige 30.9 - 2.10. Information ges senare och anmälingar tas emot först fr o m 22.8.

http://sanktjohannes.info
24.7 kl 14 Friluftsgudstjänst i Karleby Åivo, Andrabackv 3.

SOMMARMUSIK 2011
KESÄMUSIKKI
Die Kunst der Fuge
J.S.Bach 21.3.1685-28.7.1750
Christian Ahlskog, orgel / urut
Karleby sockenkyrka
Kaarlelan kirikko
to 28.7.2011 kl/klo 20:00
Karleby svenska församling • Kookolan suomalainen seurakunta

PÅ GÅNG

Öppningskonserten 2010 i Korsholms kyrka

Musikfestspelen i Korsholm ordnas 27.7-3.8 och tjuvstartar med en tribut till Erik Bergman i Replot kyrka tisdag 26.7 kl 19.00. Öppningskonserten med Mellersta Österbottens Kammarorkester hålls onsdag 27.7 kl 19.00 i Korsholms kyrka. Konsertplatser under festspelen är kyrkor från Malax i söder till Karleby i norr. Övriga konsertplatser är bl. Salteriet i Björköby och Vasa stadshus. Se närmare om programmet på www.korsholmmusicfestival.fi och den lokala församlingsannonseringen på sidan 6.

Die Kunst der Fuge på Bachs dödsdag 28.7 i Karleby. I sommar-musikserien som pågår torsdagar i Karleby sockenkyrka kl 20 är det 28.7 dags för Die Kunst der Fuge (BWV 1080) som sällan spelas i sin helhet. Verket som fullbordades först efter tonsättarens död är ett ypperligt verk att framföras på tonsättarens dödsdag (28.7.1751). Christian Ahlskog beskriver i programbladet hur det forskats i uppkomsten av Die Kunst der Fuge - namnet kom till efter Bachs död. Sådär står det i programkommentaren; Verkets 14 fugor och 4 kanon utgör enligt många höjdpunkterna i barockens kontrapunktiska skrivtradition, verket ger bl.a. prov på sträng kanonteknik. Bach angav inte själv verkets titel utan han benämnde verkets enskilda stycken med titeln 'contrapunctus'. Bachs äldsta söner Carl Philipp Emanuel och Wilhelm Friedemann som ansvarade för publiceringen av verket verkar inte ha förstått faderns förhållande till verket och därför innehöll den slutliga versionen 17 fugor och fyra kanon. Som ersättning för den ofullbordade sista fugan tillsattes även koralen "Wenn wir in höchsten Nothen sein". Christian Ahlskog, orgel. Fritt inträde/ frivillig kollekt vid utgångarna

Karlebyns kristna bokhandel definner sig i Neristan. Vi har också ett mysigt café och lopptorg.

Välkommen på uppköp och njut av en "Hjärtling" kaffestund!

Allkristen Bokhandel

Vasa, Fredsgatan 20, Tel. 020 785 6699
Jakobstad, Rådhusgatan 5, Tel. 020 785 6696
Karleby, Packhusgatan 9, Tel. 020 785 6690

Lemminkäinen
Paras tapa rakentaa - Bästa sättet att bygga

Bs Ab Korsholms Emilstornet
Emelintie 8, Emilsvägen 8

	m ²	förs.pr.fr.	skuldfr.fr.
4f+k+b	95,0	59 173	212 400
garage		13 500	
biltak		7 000	
stolplats		2 000	

En bostad kvar på 2. våningen!

Inredningen börjar i augusti, så hinner du ännu med!

Lemminkäinen Hus Ab
Västra Finland
Olympiagatan 16
05100 Vasa

02071 58300

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsamm och rökfri flicka söker etta i Åbo centrum så snart som möjligt. Tag kontakt, Malin 0400422370

Glad, ny lärarstuderande söker etta eller liten tvåa att hyra i Vasa centrum. Ida-0505395996

Sjuksköterskastuderande önskar hyra etta i Helsingfors. Jag är lugn och stadig av mig, och kommer bra överens med andra människor. Gärna till stud.vänligt pris. Ring Jessika, 0400453345

Fyra rökfria högskolestuderanden önskar hyra 4-5 rumslägenhet i centrala Helsingfors. Karen 050-4910120

Skötsamt studerande par söker en tvåa i Vasa centrum. Röker ej och inga djur. Kontakta oss på 040-8341654 eller johhenri@abo.fi.

Skötsam och rökfri stud.söker en etta centralt i Åbo. Ring +358408355673 eller maila alexfagerholm@gmail.com

Två skötsamma, rökfria flickor från Jakobstad söker tvåa i H:fors p.g.a. högskolestudier. Ta kontakt! 040 8343035 eller 050 5722312

Skötsamt ungt par som studerar och arbetar söker hem i centrala Hfors, gärna Kronohagen, Berghäll el. Främre Tölö. Ring Julius, 0405088176.

Skötsam rökfri kristen psykologstuderande önskar hyra förmånlig lägenhet i Åbo. Ring Daniel Ventus 0503594214.

19-årig rökfri, skötsam och aktiv flicka utan husdjur, önskar hyra etta i Helsingfors (helst vid Majstranden eller Vallgård, men andra ställen passar naturligtvis också). Börjar studera vid Arcada (Idrott och hälsopromotion) den 25.8.2011. Mejla mig på: sofia.akermarck@elisanet.fi eller ring: 050 4949856.

Tre lugna studerande flickor önskar hyra trea eller mindre fyra i Åbo centrum från 1.8. Rökfri. 040 8730396 /Michelle

Mediastuderande från Österbotten önskar hyra etta i centrala H:fors fr.o.m 15.8.2011. Tel: 0503091142 el 0503090127 e-post: lindalangsjo@hotmail.com

Skötsam akutvårdsstuderande önskar hyra 1:a eller mindre 2:a i Helsingfors. Johanna 040-5032904

Skötsam och rökfri tredje årets socionomstud. kvinna utan husdjur söker hyresbostad i Esbo eller H:fors fr.o.m. augusti-september 2011. Vänligen kontakta mig på tfn 0401403939 eller via min e-post lindholm.maria@gmail.com.

Ung och skötsam studerande från Österbotten önskar hyra 1:a eller 3:a i Helsingfors. Ring Niklas tel. 044 2765030

2 skötsamma hankenstuderande flickor önskar hyra 2a lämplig för kompisboende i Helsingfors, max 900e. Ring Johanna, 0408401895

Skötsam flicka från Österbotten som inleder studier vid Arcada söker en etta i H:fors tel 050-5328345 eller linnsandells@hotmail.com

Par söker hus/stuga på Replot eller i omnejden i Korsholm att hyra för längre tid. Ring: 0405197025

Positiv, rökfri högskola studerande söker efter en studie bostad i Åbo. Vänligen kontakta Jenny 050-4119036 / Lillkvist7@hotmail.com

Hej. Närvårdar studerande ung, kristen tjej söker något att bo i Karleby. Etta eller rum med kokvrå, egen dusch och ingång i egnahemsgård intressant. Kontakta Karina, tel 0443246582

En etta i centrum av Åbo! Skötsam/rökfri sjuksköterskastuderande! Kontakt 040 5352698 Marie/trisso Eriksson

Skulle vilja hyra en 1:a i Vasa centrum. Jag är en rökfri och lugn kvinna som skall börja studera i Vasa i höst. Ni kan kontakta mig på mobilen: 0408451241

Rökfri och pålitlig hälsovårdare och teknologstuderande från Åbo önskar hyra en trevlig tvåa i Helsingfors med omnejd fr.o.m 1.9.2011. Vi är skötsamma och trivs nära havet och naturen. Vänligen kontakta, Sabina 040-8354482.

En lugn och sund blivande Soc&Kom- studerande söker tak över huvudet i form av en etta eller mindre tvåa i Helsingforsregionen nu till hösten. Tveka inte att ta kontakt, Katrin: 0408267784.

Kvinnlig deltidssamarbetande studerande önskar hyra lägenhet, min 25m², helst i centrala Helsingfors, hyra max 570euro/mån. Kan flytta in genast. Rökfri, inga djur. Tfn 0503097139, mail frejablomqvist@gmail.com

Städig, rökfri Hanken-stud. söker hem nära skolan. Iiris: 040-586 03 41

Skötsam Novia studerande önskar hyra etta eller tvåa i centrala Åbo. Hanna 0400429071

Journalist önskar hyra etta eller liten tvåa i Helsingfors, ring Catariina 044-5905966.

Ung lärar studerande kille med en liten hund söker boende i Vasa, lugn och rökfri. Tel: +358407491174. e-mejl: Hansi.Karlsson@live.se

UTHYRES

Trevlig 2r+kV (44m²) i Främre Tölö. Ledig 1.8. Hyra 900e. Skriv till: tologatan@gmail.com

Annonsera i Kyrkpressen!

Med en annons når du hela Svenskfinland.

Spara energi & pengar!

Du når oss på:
0400 012 390,
050 329 4444,
041 447 5725
och **0500 924 528**

Eller skicka e-post till annons@kyrkpressen.fi

FAMILJ

FÖDELSEDAGAR

Ingmar Tollander 70 år

3.8.2011

Mottagning kl. 13 - 18
Majniemivägen 7, Jollas

I stället för en gåva stöd teologiestuderande i Namibia via Maja Haikolas minnesfond konto 800014-161130, märk Maja/Ingmar Tollander 70

TACK

Varmt tack

till er alla som på olika sätt glädde mig till min 65-års dag

"Livets lycka kan ingen smida bara ögonblickets lycka."

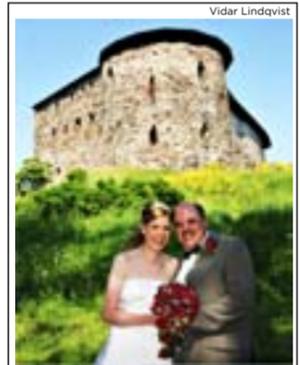
Bo Holmberg

FÖRLOVADE

Annika Forsberg
&
Johan Kanckos

29.6.2011

VIGDA

Sara f. Sandberg
&
Paul Erik Röholm

vigdes i Snappertuna kyrka
11 juni 2011

LEDIGA TJÄNSTER

PETALAX OCH BERGÖ FÖRSAMLINGAR söker en

KANTORSVIKARIE

för tiden 1.9.2011-31.5.2013. Tjänsten är gemensam för församlingarna, Petalax 70 % och Bergö 30%. Lämplig utbildning räknas som merit men även icke-behöriga kan komma ifråga. Lön enligt kravgrupp 502. Sedvanliga ansökningshandlingar jämte utdrag ur straffregistret riktas senast 8.8.2011 kl. 16 till Gemensamma församlingsrådet för Petalax och Bergö församlingar. Adress: Kyrktået 12, 66240 Petalax. Närmare upplysningar ges av khde Mats Björklund tel: 050-4104226.

MEDELANDEN

LOJO FÖRSAMLING

KUNGÖRELSE OM VALLÄNGDEN

I Lojo församling förrättas kyrkoherdeval 2.-3.10.2011. Vallängden för kyrkoherdevalet finns till påseende under övervakning onsdag 10.8.2011 klockan 10.00-14.00 och torsdag 11.8.2011 klockan 15.00-19.00 på pastorskansliet, adress Larsgatan 40, 08100 Lojo.

Alla personer som fyllt 18 år senast på den första valdagen 2.10.2011 har antecknats som röstberättigade i vallängden, förutsatt att de har registrerats som närvarande medlemmar i församlingen senast 70 dagar före den första valdagen, dvs. senast 24.7.2011.

En röstberättigad församlingsmedlem och kyrkoherden får yrka på rättelse av vallängden enligt följande: En församlingsmedlem får framställa ett rättelseyrkande om han eller hon utan laglig grund har förvägrats rösträtt eller om rösträtt beviljats en annan person utan laglig grund. Kyrkoherden får yrka på rättelse på den grund att någon utan skäl har utelämnats ur vallängden eller i denna felaktigt antecknats sakna eller inneha rösträtt. Ett rättelseyrkande kan inte grundas på att en person flyttat till församlingen senare än 70 dagar före den första valdagen.

Rättelseyrkandet skall framställas skriftligen och inlämnas senast 22.8.2011 före kl. 16.00 till pastorskansliet på adressen Larsgatan 40, 08100 Lojo. Pastorskansliet har utöver de normala öppettiderna öppet kl. 14.30-16.00 den dagen.

Valnämnden sammanträder för att behandla rättelseyrkanden 25.8.2011.

Lojo 20.6.2011

På valnämndens i Lojo församling vägnar
Aila Saarinen
ordförande

Välkommen 5-7.8 2011 till Purmo och Evangeliföreningens missionsfest!

Motto är "JESUS KRISTUS – världens enda hopp".
Festplats är Purmo kyrka om inte annat anges.

Arrangörer är Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland r.f. (SLEF), Purmo församling och Evangeliska Folkhögskolan i Österbotten.

Förmånliga matpriser.

Särskilt barn- och ungdomsprogram ordnas vid flera tillfällen.
Hela programmet finns på www.slef.fi!

Följ med missionsfesten på nätet: www.pedersoreprosteri.fi

FREDAG 5 AUGUSTI

14.30 **Välkomstmöte**, Jan-Erik Sandström, Brita Jern, Purmo strängband.

16.00 **Bibelstudium**, Jesus Kristus Bengt Forsblom. Sång Lina Forsblom.

18.00 **Lähetysseurat**, Magnus Dahlbacka, Solveig Mikkonen.

19.00 **Sing-in**, Niklas Lindvik.

19.30 **Mission för alla**, Anna och Magnus Dahlbacka, Leif Erikson, Evans Orori.

Sång av Christian Lund med vänner samt Forna Ungdomskören. Paus med servering.

LÖRDAG 6 AUGUSTI

10.00 **Aktuellt från Afrika**, Mona Wallin, Rut Åbacka, Kerstin Nilsson. Sång av Sabina Nygård.

12.45 **Missionstimme**, Anderas Sundstedt, Tobias Wallin m.fl.

14.30 **Bibelstudium**, Världens enda hopp Bengt Forsblom. Missionärssträngbandet.

16.00 **Sånger från stugor, hyddor och höghus**, Göran Stenlund, Evans&Heidi Orori,

Solveig Mikkonen och Estlandspredikanterna.

19.00 **Missionärsvälsignelse** av Rut Åbacka och Solveig Mikkonen. Ingvar Dahlbacka.

19.30 **Våra syskon i Kristus världen över**, Alf Wallin, Johan Candelin, Solveig Mikkonen, Brita Jern. Festens barnkör, Ungdomskören Evangelicum, Karasträngbandet, folkhögskolornas lyst-ringsångare. Paus med servering.

SÖNDAG 7 AUGUSTI

10.00 **Högmässa med nattvard**, Alf Lönnquist, Jan-Erik Sandström.

Ungdomskören Evangelicum. Radiering för Radio Vega 14.8.

13.00 **Med bud om himmelskt hopp**, Magnus Dahlbacka. Feststrängbandet,

Ungdomskören Evangelicum.

Avslutningskaffe.

SOMMAR- PULS

på blivande präster

Text & bild:

Kerstin Haldin-Rönn

Sommarteologerna

Tia-Maria Nord och

Marco Harju provar på

prästycket. Det är möten

med människor som

gäller. Från tonåringar

på skriftskolläger till

de allra äldsta i Vasa

svenska församling.

Tia-Maria Nord möter jag på Alskathemmet omgiven av konfirmander. Hon har just haft en timme med diskussioner kring liv och död och känner sig berörd och om-tumlad.

Nej, det var inte präst hon från början tänkte bli. Hennes håg stod till fotografering och film, siktet var inställt på

en utbildning för filmregis-sörer i London. Men modet svek. Istället blev det en bibel-skola, också den i London.

– Det var nog ett av de bästa åren i mitt liv. Jag fick grund-ligt lära mig om Bibeln så jag visste vad jag trodde på när jag sedan småningom började läsa teologi.

Hon tycker att det är bra att vara närmare fyrtio än tjugo år då hon blir präst.

– Det är skönt att studierna är klara. Och jag är glad att de omspände tio år. Jag stude-rade ju inte hela den tiden, jag har fått barn, gått i livets skola och fått lära mig mycket om sjukdom, kraftlöshet och död. Jag tror att de erfarenhe-terna gör det lättare att förstå andra.

Flytten till Vasa

Tia-Maria Nord är från början finskspråkig, hon är gift med en rikssvensk man och de har

– Jag får göra allt utom för-rättningar, säger sommarteo-logen Tia-Maria Nord som rör sig med moped mellan kyrkorna i Vasa.

**HENRIK
OCH
HÄXHAMMAREN**
- En Folkopera

Medan augustikvällen mörknar, utspelar sig ett gastkramande drama vid Åbo slott. Vi förflyttas till mitten av 1600-talet, häxförföljelsernas mörkaste tider, och får följa med processen mot tre för trolldom och svartkonst anklagade invånare i staden. Åbolands Kammarkör, i samarbete med ÅST, presenterar det största svenskspråkiga projektet inom Åbo 2011. Operan i en akt baserar sig på verkliga händelser.

Musik: Ulf Långbacka
Libretto & regi: Dan Henriksson
Scenografi & klädsel: Carmela Wager
Ljusdesign: Mari Agge
Dirigent: Sauli Huhtala

Medverkande: Åbolands Kammarkör
Studentkören Brahe Djäknar
Akademiska Orkestern

Solister: Dan Karlström Thérèse Karlsson
Mats Lillhannus Petter Andersson

Föreställningar på Åbo slotts gård
27.08.2011 kl. 20
28.08.2011 kl. 20 Biljetter 45 € / 35 €
03.09.2011 kl. 20 från Lippupiste
04.09.2011 kl. 20

haxhammaren.kammarkoren.net

2011
TURKU • ÅBO

en dotter. Efter att ha bott i Sverige och nu senast i Helsingfors hade familjen tagit sikte på Åland.

– Men Gud har ibland invecklade planer. När vi senaste sommar var med på Evangeliföreningens familjeläger på Klippan mötte vi en andlig gemenskap som vi saknat. Vi tyckte båda att hit kan vi flytta. När det sedan stod klart att det behövs präster här så blev det pricken över i:et.

Nord har en bakgrund som pingstvän och är glad att ha fått med sig sådant som inte betonas så mycket i lutherska kyrkan. Omvändelsen och frälsningen är alltför nedtonade, tycker hon.

Vägen till att bli aktiv i den lutherska kyrkan gick via de tysta retreaterna.

– Jag kom från det bullrande högljudade och sökte stillheten.

Jesus inspirerar

Varför vill du bli präst?

– Jag vill lyfta fram det som är viktigt i tron, det som Jesus förkunnade. Jag vill vara hans lärjunge och inspirera andra att bli det. Jag vill jobba med sådant som har med Jesus att göra.

Finns det sådant i prästyrket som skrämmer?

– Många säger att prästyrket är tungt, speciellt i början. Det är så många olika saker att snabbt växla mellan. Men jag hoppas att jag har nytta av att jag lärt mig var mina gränser går. Jag är inte beredd att ge upp allt för jobbet. Jag vill ha balans i livet. Familjen är viktig för mig.

Fast det som mest oroar henne är att fokuset i kyrkan vacklar, att könsfrågor lyfts i centrum och att det som Paulus skrev verkar viktigast. Jesu förkunnelse borde framträda mera. Han var alltid på de svagas sida.

Vill nå hjärtat

– Som sommarteolog får jag göra allt, utom förrättningar. Jag håller gudstjänster, är med på skriftskolläger, går på födelsedagsuppvaktningar.

Nu är det skriftskola som gäller.

– Om jag bara teoretiskt lär dem om kristendomen, så är det inte mycket de kommer ihåg. Mer än troligt vill jag vända mig till hjärtat. Det ytliga är inte så viktigt. Jag vill också höra hur de mår. Det är inte så lätt för en tonåring att prata med vuxna. En skriftskola kan ge unika tillfällen till samtal.

– Jag säger åt dem att Gud har gett dig en liten helig plats inom dig, där bara du och Gud kan mötas. Jag uppmanar dem att ta vara på den platsen. Tre gånger per

dag mediterar vi kring frälsarkransens pärlor. Först vet ungdomarna inte vad de ska tycka, de fnissar och är obekväma, men vänjer sig ganska snabbt vid stillhet och andakt.

Är Jesus med på lägret?

– Ja, det är självklart för mig! Han har lovat att inte lämna oss ensamma. Genom Anden är han med överallt. Vi ledare ber för konfirmanderna. Vi vill så gärna att de ska fatta vad tro är. Vi ger dem en möjlighet att bekanta sig med Guds rike, men vi tvingar

”
Vi ledare vill så gärna att konfirmanderna ska fatta vad tro är.

Tia-Maria Nord

ingen. Skriftskolor är Guds vilja, om nu inte varje moment, så huvudpoängen.

På lägret är hon något av en mamma.

– Det känns viktigt att vara här, men ibland tänker jag: Tänk att få betalt för att bada bastu, spela volleyboll och tala med andra om Jesus.

Respektfulla möten

Marco Harju kommer vandrande längs Fredsgatan i Vasa och svänger in på nummer elva till äldringhemmet Carl & Carolina. Det är andra gången han ska hålla andakt på ett äldringhem och med sina tjugotre år känner han sig som en pojkvasker i sällskapet.

Och de gamlas gensvar?

– Du ska få en applåd, säger Elof Sundell. Det får du inte i kyrkan, men det här är ingen kyrka.

Applåden följs av småprat och så är det dags att förflytta sig till nästa andakt några kvarter därifrån i Fylgias vackra vindsrum med takfönster.

Harjulämnar numanuset åt sidan och talar fritt. Avståndet till åhörarna minskar betydligt. Inga applåder här, men ändå raka rör:

– Du glömde välsignelsen, kommer det lågmält från en dam som säger sig vara nästan hundra år.

Marco Harju tycker att sommarteologjobbet ger honom en realistisk bild av församlingsarbetet. Församlingsarbetarna har liksom alla andra fel och brister.

– Men jag väljer ändå det här framom annat jobb som kanske gett mera betalt. Det är ett unikt forum att möta människor i olika livssituationer.

Han beskriver sig själv som en bokmal och dagdrömmare. Just nu gäller drömmarna en kommunitet i Irland där han under ett år ska bo och leva med utvecklingshämmande.

Akademisk teologi är toppen

Varför teologi?

– Jag var församlingsaktiv i min ungdom, jag hittade ett sorts hem i församlingen. Jag tänkte inte så myck-

Marco Harju ser det som en utmaning att ta ner teologin till en praktisk nivå. Som här vid en andakt på äldreboendet Fylgia.

”
Studerar man teologi måste man ta sig tid att diskutera och tänka.

Marco Harju

et på om jag skulle bli präst eller inte då jag började studera teologi. Jag har också hunnit vikariera som lärare och gillade det. Just nu drar det mer åt prästhållet.

I varje fall var ämnesvalet rätt.

– Jag blir lycklig av det här jobbet på många plan. Och den akademiska teologin älskar jag. Teologi är ett otroligt brett ämne. Vi kan välja bland sju olika huvudämnen. Jag valde teologisk etik med religionsfilosofi. Det låter mer invecklat än vad det är.

– Första stora tanken då jag började studera var att jag har levt i en bubbla även om min hemförsamling är bra. Men där finns bara vissa åsikter. Folk har tänkt på de här frågorna i 2000 år. Jag får också mycket ut av

ortodox teologi. Överhuvudtaget är jag ödmjuk inför att det finns så många tolkningar och kyrkor. Ingen kan fånga Gud i en låda.

Vill vara medvandrare

Han säger att utmaningen sedan är att kunna göra något av det man lärt sig på vintrarna. Att ta ner det till en praktisk nivå. Han vill inte försöka likna någon allvetande maskin, utan vara en medvandrare.

– Jag hoppas att jag har något att ge. Och att jag kan ta emot.

En stor del av sommarteologens jobb består av planering. Arbetsdagarnas längd varierar. På skriftskolor är det fjorton timmars osynligt arbete per dag. Enda verktyget har man i sig själv.

– Skriftskolorna är olika och ger en massa kontakter. I Vasa har konfirmanderna en ganska neutral attityd. Det är ingen stor polarisering som i norra Österbotten. Men de lyssnar fast de kanske inte håller med. Bästa responserna får jag då jag inte kommer med ett färdigt paket utan vi gör det tillsammans.

Han ser fram emot mer teologi efter året i Irland.

– Jag har mognat under de två åren i Åbo. Studierna är personligt utmanande. I etik och dogmatik ställs man själv inför problemen. Då vi är av olika åsikter i sådant som är hjärtefrågor blir det utmanande. Man måste ta sig tid till att diskutera och tänka. Jag tycker att det är viktigt att inte studera teologi för snabbt.

Festen Gran Poder firas varje juni till minne av Jesus som den andra personen i treenigheten. Festivalstågets figurer associerar inte precis till festens huvudperson. I Latinamerika är det inget problem att blanda religiöst och hedniskt.

Här går kyrka &

Text och foto:
Mårten Wallendahl

Andlighet är en självklarhet i Anderna. Vad som är kyrkligt och vad som är hedniskt är mindre viktigt. Söndagens kristna gudstjänst är välbesökt, av samma skara som efter mässan utför traditionella riter.

Det är trängsel och högljutt. Trummorna mullrar och trumpeterna bråker på. Nu och då hörs en kraftig smäll och färggrann konfetti regnar över folket. Alla *Paceñas* (som invånarna i Bolivias huvudstad La Paz kallas) firar *Gran Poder* – Den Stora Kraften.

Gran Poder är bara en av otaliga bolivianska högtider med kyrklig anknytning. Få kan ge en vettig förklaring till festligheter-

na – men man firar gärna. Bakgrunden till den närmare hundraåriga traditionen har många varianter. Men det är inte så noga. Folk vill ha fest.

De 30 000 dansarna och de hundratusentals åskådarna avser inte att ge sitt festande någon gravallvarlig innebörd. Ändå finns ett budskap om slaveri, frigörelse och stolthet i festen, man kunde tro det rör sig om en judisk högtid. Men i firandets centrum står Jesus – eller noggrannare sagt en statyett av honom.

Där slutar det kyrkliga. Festens sponsor är det lokala ölbryggeriet – och folket låter sig hänföras av den kemiska glädjen, blandat med ruset över lite extra ledigt.

Oproblematiserad blandning

Bolivia är, liksom det övriga Sydamerika, övervägande katolskt. Därmed firas också oräkneliga helgon, speciellt på landsbygden. Men

mest uppmärksamhet i Anderna får dock Moder Jord, *Pachamama*. En gudomlighet som i kristen tappning översätts med Jesu moder, Maria.

För folken i bergen är *Pachamama* livgivaren, ganska klart för en befolkning som i årtusenden levat av vad jorden (och underjorden) har att ge.

I ett mångkulturellt samhälle som Bolivia är man van att kunna blanda det mesta. För en vanlig bolivian innebär blandningen av folktro och kristendom inte nödvändigtvis något problem.

– Hedendom och kyrka har levt sida vid sida sedan kolonisationen. Bägge ger uttryck för ett spirituellt liv, säger **Andrew Orta**, professor i antropologi och direktör för Latinamerikainstitutet vid universitetet i Illinois, USA. I sin forskning har han studerat hur religion och paganism sammanflätas i Bolivia.

– Samverkan och konflik-

ter har varierat mycket genom tiderna. Det beror på kyrkans ledare men också på den allmänna globala utvecklingen. Och även om kyrkan har velat visa förståelse och respekt för lokal tro, har missionärerna betonat att kristendomen uttrycker en mera perfekt religion, säger Orta.

– Men i dag, efter fem århundraden av sammanblandning, ser man också kristna inslag i de paganistiska ritualerna. Han ser ingen direkt troskonflikt från officiellt håll eftersom staten, nu mer än tidigare, politiskt betonar den rika mångfalden i landet.

Bolivias nya grundlag från 2009 betonar religionsfriheten och att staten inte ska blanda sig i religionsfrågor. Men grundlagen uttrycker samtidigt stöd för landets ursprungstro. Statsöverhuvudet deltar till exempel i hedniska riter. Regeringen förväntas också formulera en dogm

om den "nationella kosmologin".

Det sistnämnda har ändå visat sig vara ett omöjlighetsuppdrag, världsbilderna är alltför olika. Gemensamt för de andinska ursprungsfolkens kosmologiska vision är strävan efter balans mellan individer och ting. Allt har ett egenvärde och ska respekteras, utan åtskillnad mellan människa och natur.

Katolikerna mera överseende

Vissaserdenuppfattningen som problematisk i kombination med kristen tro. En av dem är dubbeldoktorn och föreläsaren **Dean Ortner**. Han reser runt världen och undervisar om Bibelns syn på skapelsen. Nu föreläser han i Bolivia om den vetenskapliga grunden för Bibelns skapelsesyn. Det konfronterar den andinska uppfattningen om *Pachamama* som alltings ursprung.

– Jag visar på omöjligheten

att något kunde skapas ur döda ting, som en sten. För många här är det en helt ny tanke, säger Dean Ortner.

Kyrkan har varit sparsamt representerad ute i obygden, med långa tider utan besök av präster. Därför var den kristna läran länge långt ifrån ren ens i kyrkorna.

Samspelet mellan folktro och kristendom beror mycket på kyrkans inställning till ursprungstraditionerna. Den katolska kyrkan, som introducerades genom kolonisationen, är mera förlåtande till hedniska traditioner. Annars hade kritiken varit överväldigande. Den protestantiska kyrkan kom med hälsovård och utbildning i bagaget och tilläts därför ställa större krav på konvertiterna. Men det har inte alltid gått friktionsfritt.

– Då när missionärerna har förringat folktro, var inställningen till kyrkan mera problematisk, säger

- Jag har aldrig sett någon konflikt i att vara kristen och aymara, säger Gilber Mamani. I den katolska kyrkan i bakgrunden är det ännu högre till tak för dem som vill blanda kristendom och ursprungstro.

Festens huvudperson, El señor del Gran Poder uppvaktas av vicepresidenten Álvaro García Linera i sällskap av festfixarna.

De religiösa inslagen påminner nästan om det västerländska halloweenfirandet.

Ett torkat lamafoster begravs ofta vid ett nybygge, för att skydda byggnaden och invånarna.

vidskepeelse

hand i hand

- Man måste vara försiktig med att inkräkta på folktron. Men vidskeplig tro är inte speciellt fördelaktigt för folket själv, säger Dean Ortner.

BOLIVIA

- Det sydamerikanska landet Bolivia deklarerade sig självständigt från Spanien år 1809.
- Folkmängden är cirka 9,1 miljoner, varav majoriteten hör till ursprungsbefolkningen.
- Bolivia har 37 officiella språk, de största språkgrupperna är spanska, aymara och quechua.
- Religionsfördelningen i landet är : 82% katoliker, 10% evangelikaler, 3% traditionella protestanter
- Statskick är republik med Evo Morales som president sedan år 2005.
- Den nya grundlagen från år 2009 lyfte upp de bolivianska traditionerna. Till exempel den traditionella läkekonsten är inkluderad i landets sjukvårdssystem och är ett erkänt alternativ till modern läkekonst.

Andrew Orta.

Det stadiet har missionen delvis passerat. Och fast Dean Ortner nu utmanar bolivianerna och den andinska världsbilden, ser han det själv som spännande uppgift: - Man måste vara försiktig och respektera människors övertygelse. Däremot inser ursprungsfolken det oangenäma i att vara paganist. Ingen lockas av att behöva offra eller offras för att undvika faror.

Folktrons riter lever kvar

I den andiska folktron gäller det att hålla sig på god fot med gudarna. Det gör man bland annat genom offerriter. *Pachamama* och underjordens härskare *Tio* är bägge svaga för alkohol och blommor. Dessa symboliska gåvor - *ch'alla* - ska förhindra olyckor. Aningen motsägelsefullt sköljs nya bildäck med alkohol. Bilen välsignas och pryds av blomster av både kvacksal-

vare och katolska präster - mot betalning. Det samma gäller också husbyggen och parförhållanden.

- Speciellt den äldre generationen gör det - oberoende av samfundstillhörighet. De vill, så att säga, vara på säkra sidan, säger **Gilber Mamani**, som själv är bolivian, metodist och bloggar om aymarakulturen.

Hans familj är noga med att respektera ursprungskulturen. Men sådant som kolliderar med kristendomen undanber de sig.

- Vissa säger att man inte är äkta aymara om man inte praktiserar alla riter. De kallar en civiliserad. Men jag ser ursprunget som en nationalitet: det är också möjligt att vara t.ex. korean och kristen samtidigt.

President Morales gillar det andiska

Ursprungsfolkens traditioner ges nu mera synlighet officiellt. Landets president, **Evo Morales**, som också hör till aymarafolket,

vill inte beblanda sig med kyrkan. Däremot lyfter han gärna fram de andiska traditionerna. Ändå uppges endast 0,1 procent av befolkningen enbart tillhöra någon ursprungsreligion. En klar trend är ändå att den katolska kyrkan tappar mark - framför allt till nya evangelikala karismatiska rörelser. Men likt all statistik i Bolivia är siffrorna opålitliga. Fenomenet är ändå både förstäligt och märkbart.

- Det faller sig inte naturligt med intellektuell tro här. Det är mycket tårar och starka känslor i våra kyrkor, säger Mamani som besökt de flesta samfund. Även i de mest högkyrkliga gudstjänsterna sjungs lovsånger med uppsträckta händer.

Evangelikaler vinner terräng

Men tillbaka till festivalen *Gran Poder* där man kan se vicepresidenten **Alvaro García Linera** uppvakta Je-

susstatyn. Dagens statyett är konventionell, men det har förekommit att nunnor trotsat bildförbudet och låtit måla en tavla med trenighetens personligheter. Eller en konstnär som gjorde uppror och gav en Kristusstaty dubbla ansikten.

Få ägnar den saken en tanke. Knappast ens dansarna som slutligen kryper på knä fram till altaret vid kyrkan där paraden slutar.

Hur den religiösa situationen i Bolivia utvecklas vet ingen. Statens inblandning minskar hela tiden, vilket försvagar den katolska kyrkans ställning. Liksom allt annat i Bolivia, går den religiösa förändringen långsamt. Därför kommer bolivianerna troligen länge än att både bjuda offergåvor åt Moder Jord och ödmjukt göra korstecken när de träder in i den katolska kyrkan om söndagarna.

Presentation

Fredagsbönbok

Fredagsbönen 2011 är en mycket speciell bönbok – helt på finska – som getts ut av den evangeliska alliansen i vårt land tillsammans med den lutherska kyrkans central för mission. Bönboken har missionsarbetet i den muslimska världen som mål och består av två delar. Den ena har en bönesida för varje dag under augusti, under muslimernas religiöst sett mest intensiva tid – fastemånaden Ramadan. Den andra delen har en bönesida för varje fredag under resten av året. Fredagen är som bekant muslimernas heliga dag.

Det finns runt tjugo finländska missionsällskap som arbetar i den muslimska världen och deras arbete presenteras på var sin bönesida.

Vårens folkfresningar i Nordafrika öppnar både möjligheter och innebär samtidigt stora hot för de kristna. Diktaturen i Egypten höll islamisterna nere, men redan i maj brändes flera kyrkor ner i Egypten.

Bönboken ger också en kort introduktion i olika muslimska uppfattningar. Jesus är som bekant en av islams profeter och bönehäftet berättar i vilka suror Jesus omtalas. Men som sagt, publikationen är hel-finsk. (RH)

Kontemplativ bön är att vila i Gud

Tomas von Martens

Den kristna, meditativa bönen upplever en renässans. Grundtanken är att vila i Gud och låta sig bli älskad av honom.

– Kontemplativ bön var den vanligaste formen av bön inom kyrkan ända fram till 1600-talet, berättar dr **David Muyskens**, pensionerad reformert pastor från Michigan i USA. Vid den tiden började man anse att den böneformen lämpade sig enbart för munkar och nunnor som vigd hela sitt liv åt Kristus.

– Men i dag har den här typen av kristen bön blivit återupptäckt och lärs ut inom många kristna samfund, säger Muyskens som arbetar för organisationen *Contemplative Outreach* vars uppgift är att sprida den här typen av nyskapad kontemplativ bön.

Själva sättet att be är utvecklat av cisterciensbrodern **Thomas Keating** och baserar sig på välkända kontemplativa traditioner från de allra första kristna århundradena. Bland senare förebilder finns **Teresa av Avila**, **Johannes av Korset** och **Thomas Merton**.

Enkel metod

Själva metoden i sig är mycket enkel: Man väljer ett personligt böneord som känns rätt eller som på något sätt beskriver ens relation till Gud. Det kan exempelvis vara något av orden Gud, nåd, kärlek, Herre eller fred. Muyskens personliga rekommendation är namnet "Jesus". Under 20 minuter i tystnad använder man

sitt personliga böneord som en fokuseringspunkt som man återknyter till, varje gång man kommer på sig själv med att bli upptagen av tankar och känslor.

Tankar och känslor skall inte förträngas eller motarbetas. Man låter tankarna passera revy, släpper taget om dem och återgår till att tyst för sig själv upprepa sitt böneord. Böneordet behöver inte upprepas ständigt, utan vid behov, när tankar och funderingar splittrar sinnet.

Man sitter på en vanlig stol, med ryggen rak och fötterna i golvet. Händerna kan man placera på låren eller så som det känns bäst. Sittställningen skall vara sådan att man känna sig både avslappnad och fullt närvarande.

De som sysslat med zen eller andra former av djupmeditation kan lätt se att skillnaderna i metod är mycket små eller obetydliga. Å andra sidan är skillnaden ändå stor i jämförelse med helt objektlös medita-

tion, genom att man i centrerande bön har ett klart kristet innehåll, framhåller Muyskens:

– Centrerande bön skall inte ersätta andra former av bön, till exempel bön där man ber för andra människor eller för speciella ändamål. Centrerande bön är ett komplement till många andra former av kristen bön.

Att vila i Gud

Vad är det man egentligen "gör" under en sådan kontemplation och med vilka motiv?

– Man kan se det som att man vilar i Gud och att man låter sig bli älskad av Gud, säger Muyskens. Han berättar att det för honom var en helt ny dimension som öppnade sig i umgänget med Gud när han började med centrerande bön. Trots han jobbat som pastor hela sitt liv, hade han inte upplevt att man får vara förbehållslöst älskad av Gud, och att vila i Guds helande om-tanke och närvaro.

Pastor David Muyskens från organisationen *Contemplative Outreach* som arbetar för en renässans av kristen, kontemplativ bön.

Muyskens betonar att det i kontemplativ bön inte handlar om att söka efter andliga upplevelser. Sådana kan givetvis komma och gå men de får aldrig bli målet för själva kontemplationen. I centrerande bön skall man inte eftersträva att uppnå något som helst, utan den stilla stunden med Kristus skall vara helt krav- och prestationslös:

– På samma sätt som när man är tillsammans med en riktigt nära och god vän, så är det själva närvaron och det intima umgänget med Kristus som är huvudsaken.

Till Muyskens undervisning hör också undervisning i en andlig metod för bibelläsning som kallas för *Lectio Divina* (gudomlig läsning). Det är en urgammal kristen metod som går tillbaka ända till Jesu tid och judarnas *haggadah*. Bibeltexten läses långsamt, upprepade gånger och med en meditativt och intuitivt lyssnande inställning.

En kärna av inre godhet

En av grundtankarna i centrerande bön är att människan har en inre kärna av godhet inom sig. En tanke som är teologiskt kontroversiell. Lutheraner kan ha svårt med den här tanken, konstaterar **Pekka Y. Hiltunen**, sekreterare i religionsfostran på Kyrkostyrelsen:

– Personligen klarar jag mig ur dilemmat genom att se denna inre godhet som Kristus i mig, säger Hiltunen som redan i flera år undervisat i centrerande bön i lutherska församlingar.

Läkaren och terapeuten **Simo Kuurne** har arbetat mycket med att rehabilitera personer som lider av utbrändhet, bl.a. på Diakonissanstalten. Han säger att fader Keating som utvecklat metoden med centrerande bön, har en människosyn som är otroligt fin och som lämpar sig bra för arbete med utbrända.

– Keatings människosyn är något alldeles säregt som jag inte stött på i någon annan psykologisk eller teologisk litteratur, konstaterar Kuurne.

Konstrundan

29–31.7.2011 kl. 12–18

Besök konsten i Svenskfinland!
Bekanta dig med konstnärerna och planera din egen runda på www.konstrundan.fi

Upplev en oförglömlig helg i en inspirerande miljö.

Kulturnytt

Gospelmusikens fader på Finlandsturné

Den amerikanske gospelartisten **Andrae Crouch** besöker Finland i slutet av juli. Crouch ger konserter i Keuruu, Helsingfors och Åbo.

Andrae Crouch har kallats den moderna gospelmusikens fader, och arbetar som sångare, låtskrivare, skivproducent och pastor. Många av Andrae Crouchs låtar har sjungits av såväl olika kyrko- och gospelkörer runt om i världen, som av kända artister som **Elvis** och **Paul Simon**. Crouch arrangerade och producerade också en del av **Michael Jacksons** musik, och fick äran att leda kören som sjöng på Jacksons begravning.

Under Finlandkonserterna uppträder Crouch tillsammans med inhemska Higher Ground Band & TriSis. Konserterna i Helsingfors hålls i Saalem-kyrkan, och i Åbo i Pingstkyrkan. (ER)

Drop in-vigsel på festivalen

Svenska kyrkan arrangerade drop in-vigsel under festivalen Peace & Love i Borlänge i början av juli. Hugade par kunde viga sig på festivalscenen.

Kyrkoherde **Ann-Gerd Jansson** fick idén från andra populära drop in-vigslar, skriver Svenska kyrkans webbplats. Hon ser drop in-vigseln på den populära musikfestivalen som ett led i kyrkans ambition att finnas med där människor möts.

Tore S Börjesson och **Sara Mårtens** var först ut med att utnyttja möjligheten, och gifte sig inför hundratals åskådare.

- Publikens var jättefin, det kändes lugnt och varmt och värdigt från alla håll. Jag känner mig väldigt gift nu och vårt förhållande har fått en annan tyngd, sade Sara Mårtens efter vigseln. (ER)

Fotbolls-EM inspirerar nästa års bönevecka

Den internationella böneveckan 2012 kommer att koncentrera sig på teman hämtade från fotbollens värld. Polens kristna har lyft fram reflektioner kring seger och nederlag mot bakgrund av att landet förbereder sig på att stå värd för fotbolls-EM nästa år. 2012 års tema för böneveckan är "Vi förvandlas genom Jesu Kristi seger", och hänvisar till Paulus ord till Korinthierna i 1 Kor 15:51-58.

Gruppen som har förberett temat uppmanar deltagarna att tänka på förlorarna, och påminner om att alla människor har en plats i Guds frälsningsplan. (ER)

På gamla Hitis kommuns område bor kanske fyra hundra personer, ute på Hitis och Rosala är det runt 150 beboare året om. Sommartid ökar befolkningen tre- eller fyradubbel på de sammanlagt två tusen öarna.

Hitis församling, numera kapellförsamling inom Kimitoöns församling, ser åtminstone till att prästen finns på plats hela sommaren.

- Jag tar ut min semester först senare, jag vill vara på plats när här är folk som mest, säger Hitis kaplanen **Antti Kuokkanen**.

Bland annat ordnar man gudstjänster också på annat håll än i kyrkan på Hitis.

Vi frågar

Hur beaktar församlingen sommargästerna?

- Förra söndagen var det gudstjänst i Kejsarsalen på Högsåra. Nästa söndag åker vi ut till kappellet på Vänö.

Senare i sommar blir det tvåspråkig gudstjänst i folkton i Hitis kyrka.

- Vi beaktar att många av våra sommargäster är finskspråkiga, säger Kuokkanen som jobbar sin första sommar på Hitis.

I samband med Kimitoöns havsdag den sista lördagen i juni ordnar församlingen en konsert.

- Det är en av våra sommargäster, **Maj-Britt Wallgren** som flera år tagit hand om den, berättar Kuokkanen.

En tjänst som församlingen ger sina sommargäster är ju möjligheten att ordna både vigsel och dop. Kuokkanen har flera sommarförrättningar med utsocknes, av vilka många för all del har rötter i Hitisstrakten.

I framtiden hoppas Kuokkanen att församlingen ska kunna göra något för gästhamnens båtfolk. Och att informationsgången till sommargästerna skulle förbättras.

- Folk kommer till sina stugor men får inte veta vad som händer.

Twilight time

En sen kväll i den hastaste tiden lägger jag mig i hängmattan. Buren av luft och ett par meter randigt tyg är det lätt att slappna av och låta blicken segla med tornsvalorna i det blå högt, högt ovanför.

Plötsligt blir jag intensivt medveten om att jag inte är ensam. Någon prasslar i gräset under mig.

Jag böjer mig ner, i tron att det är en av våra katter, och blir glatt överraskad. På en armlängds avstånd bökar en igelkott, säkert ett av sommarens många djurbarn.

Han är totalt omedveten om människan som svävar ovanför hans huvud. Knappögonen blänker och han grymtar och smaskar högljutt när han kör ner nosen i jorden. Maskar kanske?

Jag är på vippen att ropa till mig honom som vattnar rabatten runt hörnet. Men jag hejdar mig. Det är så otroligt tyst. Det är bara jag, svalorna och lillekottens mumsande. Ibland lyfter han huvudet - och jag vet inte om han ser mig, men det känns som ett Möte.

Där och då bestämmer jag: Det här tänker jag inte berätta, vare sig för katten Grå eller katten Gul. De snurrar för fort just nu, studsiga och rusiga av dofter och kryp och utan ett uns eftersinnande i de seniga sommarkropparna. Och fastän jag har lite dåligt samvete, så ropar jag inte heller på någon annan i familjen. Inte på barnen. Inte på maken.

Ögonblicket är av det klara slag som man ibland kan drabbas av och som ofta lika hastigt smulas sönder av tid och rum som de dyker upp. Det här gör det inte, det lämnar ett avtryck av insikt. Ska jag stava den tror jag att den lyder: Man måste inte dela med sig av allt. Det finns möten och upplevelser som är goda hemligheter - till för bara en själv.

Jag tror att de själens dyrbara privatlektioner i helighet, harmoni och vördnad. Som mycket väl kan förmedlas av en mycket liten igelkott.

May Wikström

Läsvärt

med Peter Östman

Färiska riksdagsledamoten Peter Östman, Kristdemokraternas partisekreterare och nya gruppförande, gick en tuff slutspurt med regeringsprogrammet inför sommaren innan han fick åka på grönbeta i den lantliga idyllen i österbottniska Källby. Ett lästips hinner han ändå dela med sig.

- En bok som har gjort intryck på mig är den kristna affärskonsulten **Tapani Sopanens** bok *Varför, pappa?* (utg. 1979), berättar han efter en stunds tankepaus.

Östman var kring trettio när han läste boken, och budskapet i romanen kändes angeläget.

- Den berörde mig och mitt personliga liv i den kris jag själv befann mig i, säger han.

Boken handlar om en jäktad affärsman som försummar sin familj, hustru och sina barn. När barnet blir sjukt väcks fadern till besinning och han kommer till tro.

I dag har Peter Östman ytterligare en kontakt med författaren, men det är ett helt annat sammanhang.

- Jag hade lyssnat till Sopanen redan i början av åttiotalet, då i hans egenskap av föreläsare i affärsstrategier. Hans roman satte mycket djupa spår i mig och det ledde till att jag över 20 år senare anlidade Tapani som föreläsare i strategiplanering. Numera håller jag kontinuerlig kontakt med honom.

Annars har bokläsandet

blivit en mer sporadisk selsättning för kd-politikern.

- Jag läste mer när jag var yngre. Nu har det blivit mindre eftersom jag har varit tvungen att skriva så mycket själv. Informationsförmedlingen och nätet gör också att intaget av texter blir ett annat nuförtiden, säger Peter Östman. (MW)

Erika Rönngård

Lösryckta men fascinerande mosaiker

KONST Ravennas mosaiker. Visas i Helsingfors domkyrkas krypta t.o.m. 29 juli, i Konserthuset i Åbo 5.8 - 13.9.

Kopiorna av Ravennas berömda mosaiker är en utställning som passar som hand i handske både för den mosaikinspirerade pyssel-fantasten, och för den som tror att mosaik bara kan användas för att dekorera bricker och grytunderlägg. För den förstnämnda gruppen fungerar mosaikerna som inspirationskälla, och för den sistnämnda som en ögonöppnare när det gäller mosaikens historia och vilken typ av konstverk man

faktiskt har skapat i mosaikform.

Kopiorna som visas på utställningen gjordes i början av 1950-talet i syfte att visa upp de numera världsarvs-klassade mosaikerna från 500-talet. Den här tanken finns kvar än i dag - kan man inte ta sig till Ravenna har man kanske vägarna förbi Helsingfors, eller för den delen Åbo dit utställningen flyttar i början av augusti.

Majoriteten av mosaikerna på utställningen har kristna motiv, många gånger också med kristna symboler som idag inte längre är lika självklart bekanta. Att kopiorna är välgjorda råder

det inget tvivel om, men den ambulerande utställningen är ändå en blek upplevelse jämfört med originalen. Det här är naturligtvis mer eller mindre oundvikligt, men i det här fallet borde det ha gått att föra mosaikerna närmare besökarna. På utställningen reduceras mosaikerna till enskilda verk. Ett problem är att man som utställningsbesökare många gånger har svårt att avgöra om den mosaik man betraktar är en kopia av ett enskilt verk, eller ett utsnitt ur en större helhet.

Vid sidan av utställningsobjekten finns relativt informativa skyltar, tyvärr bara

på finska och engelska, där besökarna i vissa fall kan få en bild av i vilka omgivningar originalverket visas. Ofta hamnar man att jämföra en bild snäppet större än ett frimärke med mosaiken intill för att försöka få ett grepp om originalets sammanhang. När det gäller den färgstarka meanderornamentiken förblir det oklart om det verkligen är den som syns på den minimala bilden intill. Kanske är baktanken att besökarna ska inspireras till att besöka Ravenna och se originalverken i sitt rätta element.

Erika Rönngård

Du missade väl inte ...

Mosaik i kryptan sid 15

Om hängmattans
förträfflighet sid 4Julikrysset
sid 6Den moderna
gospelns fader
till Finland
sid 15

Öuddens Arboretum i Ekenäs skärgård

Blindskrift och handikappgångar i unik botanik

Göran Hampf och Timo Säijälä har under snart femton års tid skapat ett unikt arboretum på Fåfängön i Ekenäs skärgård. Japansk flickbladig lönn är en bland tiotals lönnarter som finns representerad på området.

Blindskriften hjälper synskadade att inom ett begränsat område bekanta sig med många växter.

Med hjälp av en miniatyrmodell gjord i keramik kan den synskadade snabbt få en uppfattning om växternas placering i den ingärdade trädgården där allt är planerat för doft- och smakupplevelser.

Text & bild: Mao Lindholm

”Under den gamla sovjettiden ansågs botanik inte vara någonting farligt och därför hade även den handelsträdgård i Tallinn jag av en slump besökte för cirka femton år sedan ett enormt utbud av olika växtarter – ett riktigt eldorado för den intresserade!”

Pensionerade läkaren **Göran Hampf** står mitt i högsommargrönskan tillsammans med kompanjonen **Timo Säijälä** och berättar om uppkomsten av Öuddens Arboretum i Ekenäs skärgård. Här på Fåfängön – granne med mera kända Skäldö – har de två entusiasterna under ett drygt decennium skapat ett unikt arboretum (från latinets arbor = träd). En stor del av rariteterna är hämtade från Estland.

– I de estniska handelsträdgårdarna har man bland annat ett enormt utbud av träd

och buskar från Sibirien. Och många kontakter med Polen, men de träden tål inte alltid vår vinter. Vi räknar med ett svinn på ungefär 10 procent per år.

Blod- och andra björkar

Det var på 1950-talet som Göran Hampfs pappa köpte området på Fåfängön. På den tiden fanns det inte många grannar – en på ena sidan av ön, och en annan på den andra. Däremot fanns det desto fler granar. Pappans ambition var att inplantera ekar men älgarna gav sig snabbt på läckerheterna. De få exemplar som överlevde ser i dag mera ut som små japanska bonsaiträd, säger Göran Hampf skrattande.

– När jag ärvde marken tog jag bort alla granar som pappa inte hade mage att göra. Under de här åren sedan mitten av 1990-talet har vi sedan planterat en massa träd, inte minst olika sorters lönnar och björkar.

Blodbjörk, himalajabjörk, gyllene lönn, gulbladig asklönn, klotlönn, röd ek, japansk träd-dödare, kiwifrukt, magnolior – utbudet är lika exotiskt som fascinerande. Och man behöver inte gissa sig fram till vad som

växer framför ens ögon – små prydliga informationsbrickor på svenska, finska och latin är en bra guide även för den initierade botanikern.

Handikappvänlig natur

Det pedagogiska greppet är genomgående. Ett litet ingärdat område är specialarrangerat för synskadade. Här kan man smaka och dofta på det som växer, och en miniatyrmodell av utrymmet är skapat i keramik av Ekenäskonstnären **Karin Engdahl**. Genom att med fingrarna känna sig fram får den synskadade snabbt en översiktlig bild av hela detta speciella uterum. Även varje informationsskylt är försedd med blindskrift. Göran Hampf förklarar:

– Idén fick vi efter ett besök i liknande trädgård i Sydafrika. Där rörde sig den synskadade längs en tross när han gick framåt och vid varje knut fanns någonting speciellt att uppleva.

Från parkeringen lite högre upp i skogen slingrar sig en med EU-pengar välbyggd rullstolsbred plankstig ner genom grönskan. Här har skogen lämnats helt orörd för maximal upplevelse av ursprunglig na-

tur. Och sagostigen ska locka barnfamiljer att bekanta sig med naturen på ett spännande sätt: Mellan träd och buskar tittar halvmeterstora snälla träd-troll fram. Ett sextiotal figurer finns utspridda på området. Populärast är gorillagungan, stadig nog att bära även en vuxen.

Djävlar och Gud

Ett udda inslag av helt annat slag är alla de skulpturer och andra konstverk som pryder trädgården kring huvudbyggnaderna, utformade i kinesisk stil. Här sitter bland annat en stor vit Buddha.

– Jag tyckte det var lite konstigt när människor i Hanoi i Nordvietnam kom fram, klappade mig på magen och sade: Happy Buddha! Men vår chaufför förklarade att de anser att jag är en glad och lycklig människa som förstår mig på god mat och ett glatt liv.

Göran Hampfs godmodiga utstrålning är lätt att sammankoppla med den stormagade Buddhan. De religiöst inspirerade konstverkens variation är frapperande. Här finns bland annat en röd djävul och andra figurer från Mexico, den Helige Ande i form av en vit duva från

Amazonas, ett andehus från Thailand, en mosaik från Vatikanen och självaste Gud Fader från Guatemala. Varifrån kommer det här sakrala konstintresset?

– Det började i en lopptorgsliknande affär i Tijuana i Mexiko där djävlar, änglar och andra statyer hängde i en enda röra. Jag köpte några och efter det började jag titta efter liknande i Centralamerika, Venezuela och Brasilien. Jag tycker att båten som för de avlidna över dödens flod och statyn som föreställer Gud Fader är de mest konstnärliga. Statyn föreställande Gud har antagligen varit med om en jordbävning – några fingrar har brustit. Också den röda djävulen är mycket väl gjord.

Framtiden för Öuddens Arboretum är oklar. Både Göran Hampf och Timo Säijälä är beredda att gå i pension från uppdraget när någon är villig att ta över verksamheten. För besökare är det fritt fram att på egen hand bekanta sig med området, vill man ha guidad tur och mat går det också att arrangera. Natur- och kulturupplevelsen är garanterad.